

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

AUXILIAR:
ISTORIA MINORITĂȚII ITALIENE
Clasa a VI-a - a VII- a

AUTOR:
PROFESOR EMILIA MARIANA FLOREA
LICEUL TEORETIC „*DANTE ALIGHIERI*” –
BUCUREȘTI
2023

Clasa a VI-a

CUPRINS

Clasa a VI-a - Istoria și tradițiile minorității italiene

Cuprins

1. Unitatea de învățare: Istoria comunității

1.1 Tema: Origini comune

Detalieri de conținut:

- Dacii și romanii, impactul romanizării
- Etnogeneza românească și italiană
- Premisele istorice și culturale favorabile așezării italienilor în spațiul românesc

1.2 Tema: Localitatea natală

Detalieri de conținut:

- Poziționarea localității natale în spațiul geografic
- Specificul cultural al localității natale
- Fapte/procese istorice importante pentru istoria locală și regională

1.3 Tema: Coordonatele definiției ale comunității italiene

Detalieri de conținut:

- Primele comunități italiene din Banat
- Prezențe genoveze și venețiene la Dunăre și Marea Neagră
- Raporturile italienilor cu celelalte etnii în Țările Române, în secolele XIV-XVIII -
Situția economică, socială și culturală a minorității italiene în secolele XVIII-XIX

2. Unitatea de învățare: Elemente identitare

2.1 Tema: Specificul localităților rurale

Detalieri de conținut:

- Comunitățile agricole: Iacobdeal, Cataloi, Greci
- Forme de organizare obștească: conviețuiri româno-italiene

2.2 Tema: Orașele și dezvoltarea lor

Detalieri de conținut:

- Constituirea coloniilor fixe în mediul urban
- Exemple: București, Iași, Constanța, Brăila, Craiova, Oradea, Timișoara etc.

2.3 Tema: Școala și biserica în comunitățile italiene

Detalieri de conținut:

- Confesiunea catolică și aportul bisericii în viața comunității Școli italiene: pensioane particulare, școli catolice, școli publice
- Școala și rolul ei în păstrarea identității minorității italiene prin contribuția unor cadre didactice de excepție: Orazio Spinazzola, Gianluigi Frollo, Luigi Cazzavillan, Ramiro Ortiz

2.4 Tema: Graiurile și portul popular

Detalieri de conținut:

- Afinități lingvistice româno-italiene
- Portul popular diferențiat pe vârste
- Mărci identitare: vestimentația, tradițiile și bucătăria italiană
- Tradiții specifice italiene conservate în noul spațiu de viațuire
- Nașterea unor noi tradiții și obiceiuri în urma conviețuirii cu românii și alte etnii
- Sărbătorile laice și religioase, impactul asupra vieții cotidiene
- Creația populară orală reflectată în etapele importante ale vieții: naștere, botez, logodna, nunta, moarte
- Folclorul, cântecele și dansurile tradiționale italiene.

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Origini comune

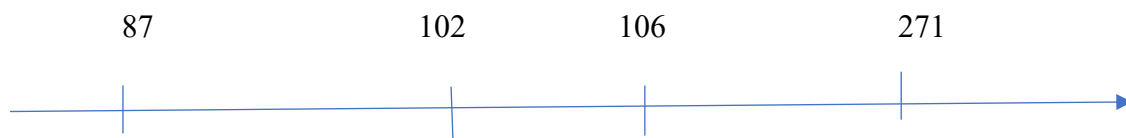
Lecția: Dacii și romanii, impactul romanizării

Fișa de lucru

Competente specifice vizate:

- 1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică
- 1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse istorice
- 1.3. Elaborarea unor organizatori cognitivi - axe cronologice, scheme, diagrame, care înfățișează relațiile dintre achizițiile dobândite
- 2.1. Analiza hărților geografice și istorice pentru a identifica locuri cu semnificație istorică pentru comunitate

- I. Pe axa cronologică de mai jos plasați evenimentele corespunzătoare anilor precizați

- I. Comparând cele două imagini de mai jos, identificați patru deosebiri.

Sursa foto: <http://www.istorie-pe-scurt.ro/traian-cel-mai-mare-imparat-roman/soldat-roman/>

<http://www.istorie-pe-scurt.ro/armata-dacilor-o-forta-de-temut/b180px-adamclisimeto34/>

- 1
- 2
- 3
- 4

II. Pornind de la harta de mai jos și documentându-vă suplimentar, răspundeți cerințelor:

Sursă foto: https://ro.wikipedia.org/wiki/Provincie_roman%C4%83

1. Stabiliți traseul parcurs de romani pentru a cuceri Dacia.

.....

2. Numiți provinciile romane care se aflau în vecinătatea provinciei romane Dacia.

.....

3. Identificați pe hartă trei mări și găsiți numele lor din zilele noastre

.....

III. Realizați un text, de aproximativ 10 rânduri, cu conținut istoric în care să utilizați următoarele noțiuni: *romanizare, coloniști, Dacia, Imperiul Roman, romani*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

IV. Citiți textul de mai jos și răspundeți cerințelor:

„Se știe, de multă vreme, că în Dacia au staționat pe parcursul existenței provinciilor peste 70.000 de soldați. Lista unităților staționate este extrem de lungă. În marea lor majoritate erau unități auxiliare celor două legiuni – XIII Gemina și V Macedonica, Aceste unități auxiliare, dar și cele două legiuni, au avut un rol imens în transformarea fundamentală ce a avut drept rezultat romanizarea. În primul rând prin ceea ce numim astăzi drept recrutare locală. Altfel

spus, soldații căzuți în lupte sau din alte motive, cei lăsați la vatră au fost înlocuiți cu bărbați din rândul populației locale”

<https://historia.ro/sectiune/general/romanizarea-582463.html>

1. Precizați factorul romanizării la care face referire sursa.

.....

2. Menționați, din text, cele două legiuni romane care au staționat în Dacia.

.....

3. Extrageți din text citatul din care reiese felul în care dacii erau recrutați în armata romană.

.....

4. Realizați un text de aproximativ 10 rânduri în care să vă imaginați că sunteți un dac recrutat în armata romană și îi povestiți unui prieten experiența trăită.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Origini comune

Lecția: Etnogeneza românească și italiană

Fișa de lucru

Competențe specifice vizate:

- 1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică
- 1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse

Istorice

- 3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc
- 3.2. Manifestarea unei atitudini deschise în situații care presupun interacțiunea cu persoane care aparțin altei culturi

I. Citiți cu atenție textul și răspundeți cerințelor:

„Toate popoarele romanice din Europa își datorează existența unei duble asimilări. Mai întâi se petrece asimilarea elementului autohton de către elementul roman. Acest fenomen presupune prezența unui element etnic care deține același rol: primitiv activ al civilizației romane. Daco-geților, ca element etnic de bază în etnogeneza romanilor, le corespund gallii în etnogeneza francezilor, respectiv celtiberii în etnogeneza spaniolilor și portughezilor, ori etruscii și alte populații italice în etnogeneza italienilor. Asimilarea elementului autohton este rezultatul, pretutindeni, al colonizării și romanizării, apărând astfel sinteze etnice romanice: daco-romanii, gallo-romanii, ibero-romanii.”

<https://www.scrigroup.com/istorie-politica/istorie/Sinteza-romaneasca-Aparitia-po61493.php>

1. Explicați sensul următoarelor noțiuni, așa cum reiese din text:

- a. *Popoare*
romanice.....
- b. *Element*
autohton.....
- c. *Etnogeneza*.....
- d. *Asimilare*.....
- e. *Sinteze*
etnice.....

2. Care sunt elementele etnice de bază, potrivit sursei, pentru români, italieni, francezi, portughezi, spanioli?

.....

II. Completați schema de mai jos:

	ITALIENI	ROMÂNÎ	FRANCEZI	SPANIOLI	PORTUGHEZI
SUBSTRAT					
STRAT					
ADSTRAT					

III. Folosind surse de informare on line, găsiți corespondentul în toate limbile neolatine pentru următoarele cuvinte:

- a. Pâine
 - Italiană.....

.....
.....
.....
.....
.....

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Origini comune

Lecția: Premisele istorice și culturale favorabile așezării italienilor în spațiul românesc

Fișă de lucru

Competente specifice vizate:

1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică

1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse
istorice

2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade
din trecut

3.2. Manifestarea unei atitudini deschise în situații care presupun interacțiunea cu persoane
care aparțin altei culturi

- I.** Uniți prin săgeți cauzele migrațiilor italienilor, menționate în stânga, cu domeniul în care acestea se manifestă, din casele din dreapta.

ECONOMIC	<ul style="list-style-type: none"> • dorința de a-și exercita profesia într-un mediu favorabil;
POLITIC	<ul style="list-style-type: none"> • pentru că aveau alte idei politice decât cei care se aflau la putere în țara lor;
SOCIAL	<ul style="list-style-type: none"> • dorința de a se pune la adăpost de un regim politic opresiv;
PROFESIONAL	<ul style="list-style-type: none"> • dorința de a-și pune familiile la adăpost;
IDEOLOGIC	<ul style="list-style-type: none"> • dorința de a obține venituri mai mari;

Citiți textul următor și răspundeți cerințelor:

„Italia a fost dintotdeauna o țară de emigrație, italienii ducând un stil de viață caracterizat de mobilitate din cele mai vechi timpuri, cauza principală fiind lupta pentru supraviețuire și pentru bunăstare. Într-o perioadă erau artiștii cei care emigrau: pictorii, sculptorii, arhitecții italieni au lăsat semne ale trecerii lor prin întreaga Europă. Pe lângă artiști, mai emigrau comercianții, misionarii, navigatorii, inginerii, companiile teatrale, saltimbancii. Emigrația a fost, așadar, mereu o componentă fundamentală a economiei și societății italiene, o modalitate de a obține un venit mai bun decât în locul natal, dovadă facând-o companiile constructorilor din evul mediu, ale sticlarilor din Liguria sau militarii din Corsica, emigranții muzicieni, trupele de actori ai genului comedia dell’arte, mozaicarii din Spilimbergo și mulți alții.”

(<https://roasit.ro/scurt-istoric/>)

1. Precizați, din text, trei profesii ale celor care emigrau.

.....

2. Menționați, potrivit sursei, un motiv al emigranților italieni.

.....

3. Identificați trei localități precizate în text.

.....

4. Formulați o opinie privind fenomenul prezentat în text.

.....
.....
.....

II. Comentați, discutând liber, imaginile de mai jos având în vedere felul în care se schimbă viața oamenilor în urma deciziei de a emigra.

Sursa foto 1 - <http://www.blog2fete.com>

Sursă foto 2 - <https://ziarulunirea.ro/>

III. Imaginați-vă că sunteți un emigrant italian ajuns în România, la sfârșitul secolului al XIX-lea, și scrieți o scrisoare către cei de acasă în care le povestiți drumul parcurs și ce ați găsit în noua țară.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Localitatea natală

Lecția: Poziționarea localității natale în spațiul geografic

Fișa de lucru

Competențe specifice vizate:

1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică

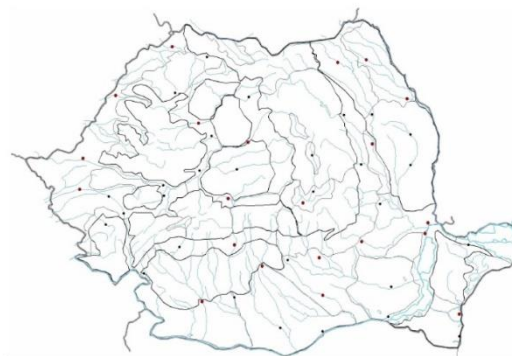
1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse

Istorice

2.1. Analiza hărților geografice și istorice pentru a identifica locuri cu semnificație istorică pentru comunitate

2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade din trecut

- I. Pe hărțile mute de mai jos, poziționați localitatea natală și alte localități din România și Italia de care sunteți legați prin relații de familie.

II. Descrieți, într-o prezentare de zece rânduri, clima și relieful țării în care se află localitatea natală.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

III. Citiți cu atenție textul de mai jos și răspundeți cerințelor:

„Forma rotundă a Carpaților a impus forma rotundă a bazei etnice a poporului nostru, a țării noastre, a teritoriului național al statului român și, indiferent de vicisitudinile istorice, s-a reîntregit mereu în aproximativ aceleași frontiere și aceeași formă: Dacia (în Antichitate), în 1600 (sub Mihai Viteazul), în 1918 (sub regele Ferdinand I) și până la România de azi (...). Caracteristicile Carpaților românești i-au făcut neeligibili pentru orice graniță politică artificială.”

(Marius Neacșu „*Rolul geografiei în făurirea istoriei românești*”)

1. Identificați **din text** formațiunea geografică care a influențat decisiv istoria României și scrieți, așa cum reiese din sursă, un citat în acest

sens.....

.....

.....

..

2. Folosind informații din surse online, identificați granițele politice în care s-au aflat românii în cele patru momente istorice precizate în text.

a).....

- b).....
- c).....
- d).....

3. Folosind informațiile învățate la istorie și alte surse de informare care vă sunt accesibile, explicați sintagma ***"graniță politică artificială"***

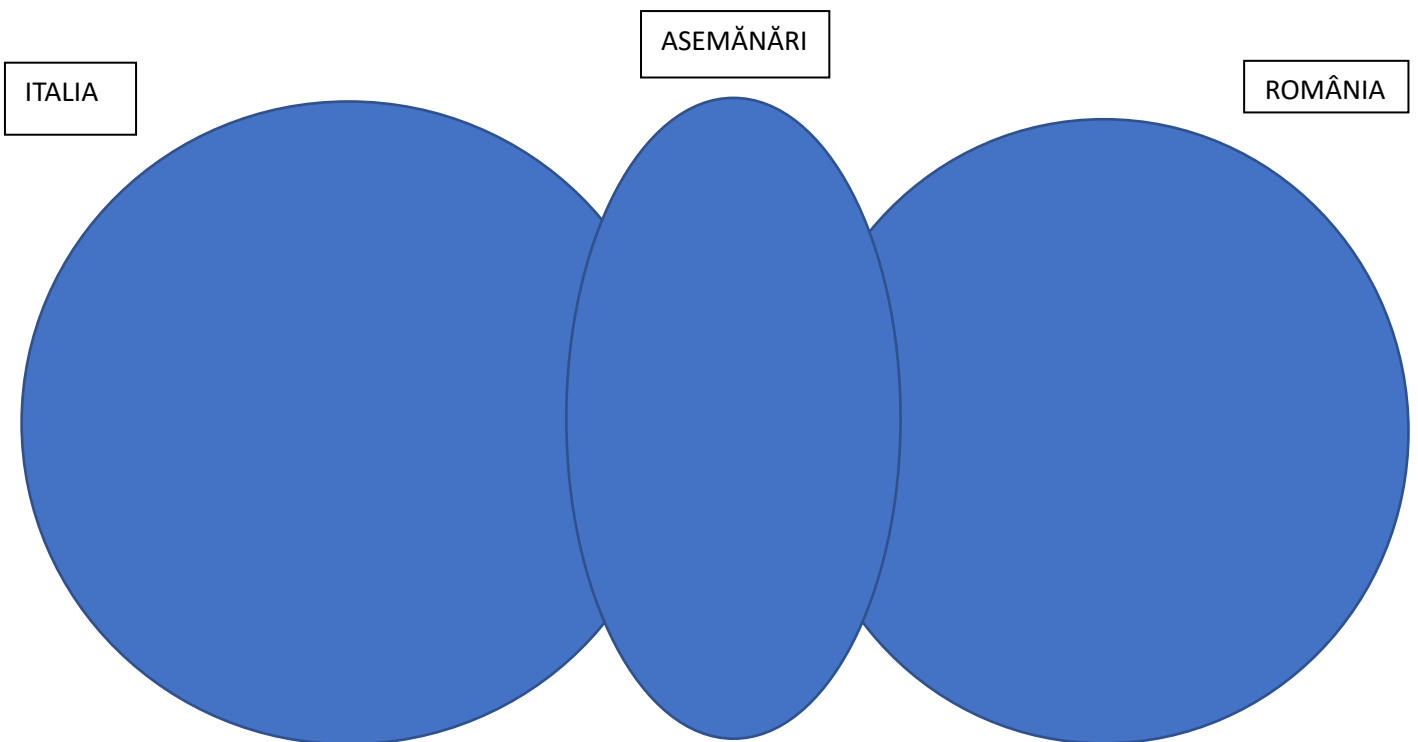
.....

.....

.....

.....

IV. Completați diagrama Venn de mai jos cu asemănări și deosebiri privind relieful Italiei și României.

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Localitatea natală

Lecția: Specificul cultural al localității natale

Fișa de lucru

Competente specifice vizate:

- 1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică
- 1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse istorice
- 2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade din trecut
- 3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc
- 3.2. Manifestarea unei atitudini deschise în situații care presupun interacțiunea cu persoane care aparțin altei culturi
- 3.3. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității

I. Accesând surse online și folosindu-vă de cunoștințele acumulate la istorie și geografie, detaliați mai jos structura etnică a localității natale:

1.
2.
3.
4.

II. Întrebându-vă apropiații, identificați o tradiție specifică zonei în care se află localitatea natală și povestiți-o întregii clase.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

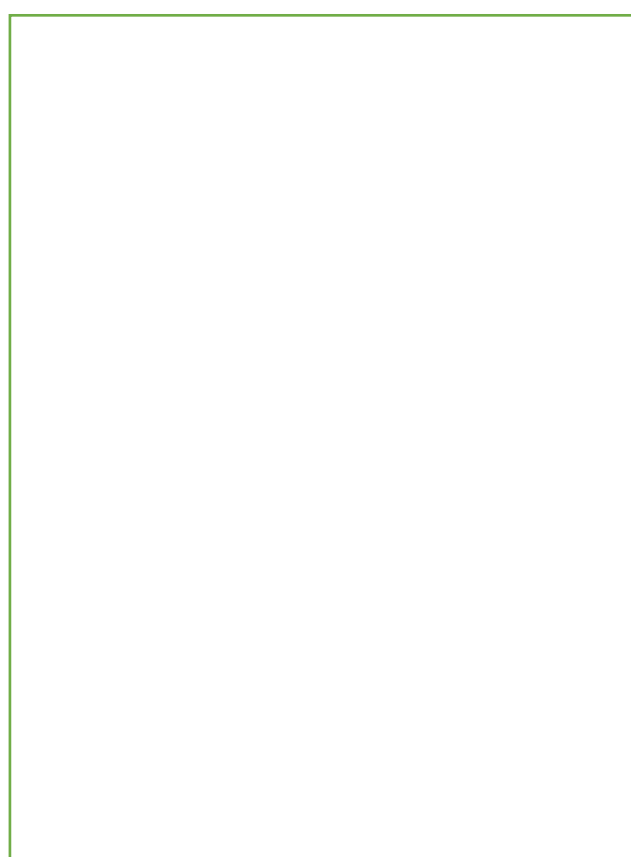
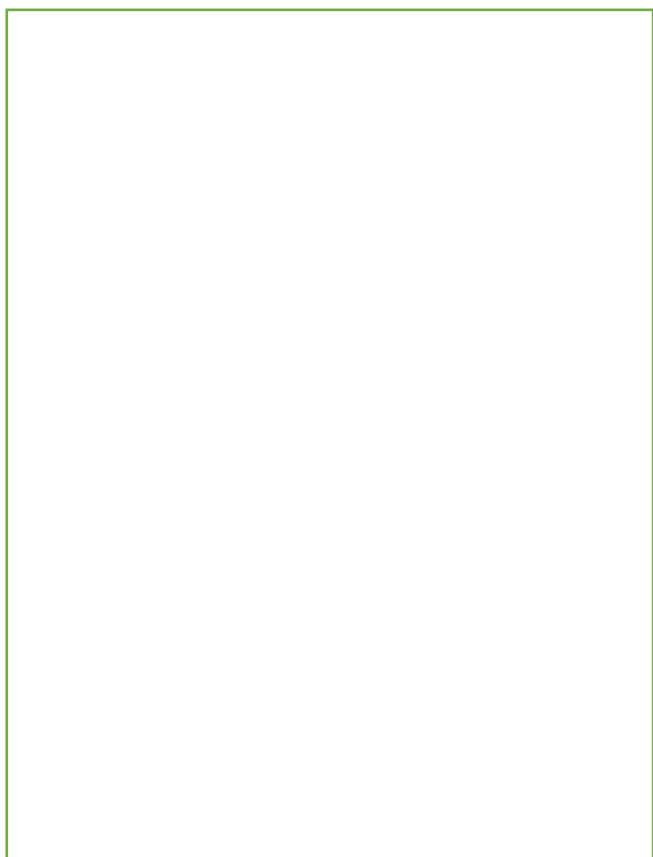
.....

.....

.....

III. Identificați o personalitate a localității natale și realizați o fișă biografică.

IV. În chenarul de mai jos, desenați costume tradiționale specifice zonei în care se regăsește localitatea natală (feminin și masculin).

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Localitatea natală

Lecția: Fapte/procese istorice importante pentru istoria locală și regională

Fișa de lucru

Competente specifice:

- 1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică
- 1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse
Istorice
- 1.3. Elaborarea unor organizatori cognitivi - axe cronologice, scheme, diagrame, care
înfățișează relațiile dintre achizițiile dobândite
- 2.1. Analiza hărților geografice și istorice pentru a identifica locuri cu semnificație istorică
pentru comunitate
- 2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade
din trecut
- 3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc

I. Identificați în localitatea natală un monument istoric și realizați un scurt istoric al acestuia. Citiți întregii clase prezentarea.

II. Notați în spațiul de mai jos informații despre istoricul localității natale urmărind:

1. Prima atestare documentară:

.....

2. Un eveniment istoric din perioada modernă:

.....

.....

.....

3. Un eveniment istoric din secolul XX:

.....
.....
.....

4. Un proces istoric în care este implicată și localitatea voastră natală:

.....
.....
.....

III. Realizați o investigație privind istoria personală a familiei voastre și susțineți-o cu ajutorul unor documente, fotografii și alte obiecte care vă pot ajuta .

IV. Plasați pe axa cronologică de mai jos cinci evenimente istorice la nivel național în care a fost implicată și localitatea voastră natală:

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Coordonate defnitorii ale comunității italiene

Lecția: Primele comunități italiene în Banat

Fișa de lucru

Competente specifice vizate:

1.3. Elaborarea unor organizatori cognitivi - axe cronologice, scheme, diagrame, care

înfățișează relațiile dintre achizițiile dobândite

2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade din trecut

3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc

3.2. Manifestarea unei atitudini deschise în situații care presupun interacțiunea cu persoane care aparțin altei culturi

I. Stabiliți valoarea de adevăr a enunțurilor de mai jos:

1. Sfântul Gerardo a ajutat la răspândirea catolicismului în Banat A F
2. Ioan Capistrano l-a însoțit în luptă pe Iancu de Hunedoara A F
3. Luigi Ferdinando Marsigli a scris o autobiografie în care povestește viața sa în Banat A F
4. Conte Florimund de Mercy reorganizează Banatul la începutul secolului al XVIII-lea A F

II. Citiți cu atenție textul și răspundeți cerințelor.

„În afară de colonizările propriu-zise mai putem aminti și venirea în Banat a numeroșilor arhitecți și tehnicieni italieni, cari au realizat aici opere monumentale ale căror splendoare și utilitate și azi este admirată și apreciată de toată lumea. Catedrale și biserici, casarme și spitale, edificii publice pentru comandamentele militare și autoritățile administrative, primării și școli, câte s-au ridicat atunci în diferitele orașe și comune ale Banatului aproape toate au fost construite de ingineri italieni. Canalizarea și alimentarea cu apă a Timișoarei tot ei au făcut-o prima oară. În cartierul Fabric au zidit o moară și o instalație mecanică pentru scoaterea și curățirea apei din Fluviul Bega, canalizând-o subteran apoi în toate direcțiile orașului. Tot astfel au introdus și căi de scurgere pentru murdării, asigurând Timișoarei prin aceste lucrări edilitare o viață mai igienică.”

http://www.orienturicentrale.ro/ro_studii_Aurel-Cosma-Junior-III.html

1. Enumerați, din text, trei ocupații ale italienilor veniți în Banat.

2. Menționați, așa cum reiese din sursă, trei inovații ce s-au realizat în Banat datorită italienilor.

- a.
- b.
- c.

3. Menționați un spațiu istoric și un râu amintite în text.

III. Găsiți corespondența între personalitățile din partea stângă și activitățile din coloana de pe partea dreaptă.

1. Francesco Grisellini	a)	s-a aflat la conducerea provinciei în timpul lui Iosif al II-lea
2. Abatele Clemente Rossi	b)	a luptat în Banat împotriva turcilor
3. Iosif de Brigio	c)	a scris „ <i>Încercare de istorie politică și naturală a Banatului Timișoarei</i> ”
4. Sforza Pallavicini	d)	s-a ocupat de creșterea viermilor de mătase în Banat

IV. Completați textul de mai jos cu noțiunile din lista dată.

„O mulțime de maeștri italieni s-au mai așezat în diferitele centre, alăturându-se meseriașilor indigeni care aveau în Banat o tradiție corporativă încă din vremea premergătoare ocupațiilor

Tot astfel s-au mai făcut numeroase, mai ales în regiunea Lugojului și a Vârșetului, populația autohtonă învățând de la coloniștii italieni noile metode de Cea mai răspândită și intensivă îndeletnicire a coloniștilor italieni era însă cultivarea orezului, care a ajuns să se extindă pe un plan extrem de larg. S-au făcut astfel de însămânțări în jurul multor sate, iar rizierele au devenit întreprinderi foarte rentabile. O astfel de..... model era cea din comuna Ghiroda făcută de cultivatori"

http://www.orizonturiculturale.ro/ro_studii_Aurel-Cosma-Junior-III.html

Lista de termeni: *viticultură, milanezi, plantații de vie, turcești, rizieră,*

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Coordonate defnitorii ale comunității italiene

Lecția: Prezențe genoveze și venețiene la Dunăre și Marea Neagră

Fișa de lucru

Competente specifice vizate:

- 1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică
- 1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse
Istorice
- 2.1. Analiza hărților geografice și istorice pentru a identifica locuri cu semnificație istorică
pentru comunitate
- 2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade
din trecut
- 3.3. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității
 - I. Plasați afirmațiile de mai jos în rubrica potrivită.
 1. Genovezii și venețienii erau buni comercianți;

2. Înființarea de noi orașe la gurile Dunării;
3. Genova și Veneția erau importante forțe maritime;
4. Tratatate comerciale între genovezi și Țările Române;
5. În Moldova ajungeau produse precum mătasea, scorțișoara, piperul;
6. Dorința de a stabili noi rute comerciale;

Cauze ale contactelor țărilor române
cu genovezii și venețienii:

Efecte ale contactelor țărilor române
cu genovezii și venețienii:

II. Realizați enunțuri cu valoare istorică, folosind următoarele noțiuni:

- Colonie

.....

- Comerț maritim

.....

- Dobrogea

.....

- Tratatul de la Adrianopol

.....

III. Citiți cu atenție textul de mai jos și răspundeți cerințelor:

„Mai la sud, **Caladda**, un port pe Dunăre (astăzi Galați), care a devenit genovez din 1395 până în 1445, când a căzut sub controlul Principatului Moldovei, și **Constanța**, menționată cu

acest nume într-o carte pilot din 1318, făcând parte și ea din seria de colonii, construite pentru schimburile comerciale. Comercianți și proprietari de nave genovezi se stabiliseră acolo încă din secolul al XIII-lea: astăzi, din acele timpuri, a rămas o construcție, numită „**Farul genovez**”, care a funcționat până în 1913 și, care este încă vizibilă. Folosită ca bază auxiliară, genovezii au construit aici depozite, un baraj și un zid de apărare: săpăturile din 1896, pentru construcția noului port Constanța, au scos la iveală ruinele sale. Când a fost cucerită de turci, în secolul al XV-lea, Constanța avea un sfert din populația sa de origine genoveză”

<https://www.hey moldova.com/ro/2020/02/21/citeste-stirea/argomenti/tradizioni-e-cultura/articolo/translate-to-romana-genova-le-colonie-del-mar-nero-parte-ii.html>

1. Numiți cele două orașe românești amintite în text.

.....

2. Notați secolele pentru următoarele date: 1445, 1318, 1913.

.....

.....

.....

3. Menționați, așa cum reiese din sursă, două ocupații ale genovezilor.

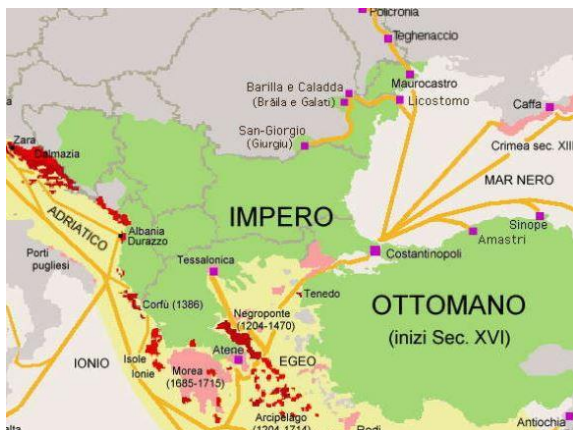
.....

4. Identificați din sursă un monument ridicat de genovezi și căutați mai multe detalii folosind diverse surse de informare, inclusiv online. Realizați o fișă de monument și prezentați-o colegilor.

IV. Plecând de la informațiile oferite de sursele de mai jos, răspundeți cerințelor.

Sursa A

Sursa B

Harta cetăților Genoveze de pe țărmul Mării Negre

Cetatea Enisala

Sursa foto:

<https://www.hey moldova.com/ro/2020/02/21/citeste-stirea/argumenti/tradizioni-e-cultura/articolo/translate-to-romana-genova-le-colonie-del-mar-nero-parte-ii.html>

<https://www.turistulliber.ro/attractii-turistice/judetul-tulcea/cetatea-enisala-mostenirea-medievala-a-dobrogei/>

1. Menționați un detaliu geografic pentru cetatea Licostomo, așa cum reiese din sursa A.

.....

2. Identificați un reper geografic pentru cetatea Enisala, așa cum reiese din sursa B.

.....

3. Căutând mai multe informații despre cetățile genoveze Licostomo și Enisala, identificați două asemănări și două deosebiri între ele

Asemănări:

1.....

.....

2.....

.....

Deosebiri:

1.....

.....

2.....

.....

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Coordonate definitorii ale comunității italiene

Lecția: Raporturile italienilor cu celelalte etnii în Țările Române, în secolele XIV-XVIII

Fișa de lucru

Competete specifice vizate

1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse istorice.

3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc

3.2. Manifestarea unei atitudini deschise în situații care presupun interacțiunea cu persoane care aparțin altei culturi

I. Definiți noțiunile de mai jos și folosiți-le la realizarea unor enunțuri cu caracter istoric.

1. Națiune

.....
.....
.....

2. Cetățenie

.....
.....
.....

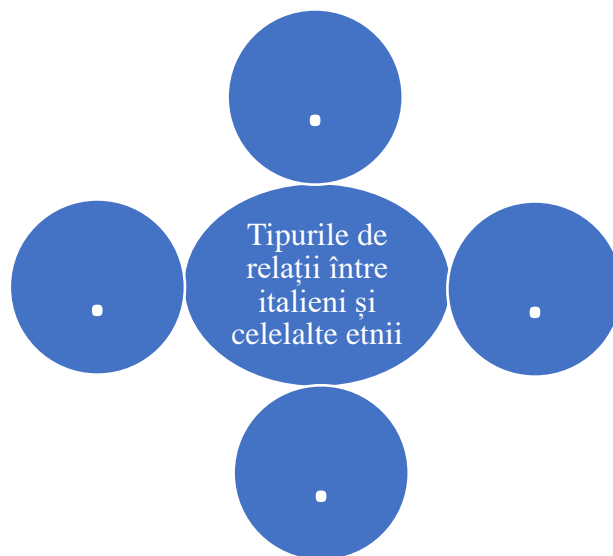
3. Interferențe culturale

.....
.....
.....

4. Areal de locuire

.....
.....
.....

II. Completați în schema de mai jos tipurile de relații care puteau exista între italieni și celelalte etnii.

III. Completați enunțurile de mai jos cu noțiunile din lista dată.

1. Italienii, în Evul Mediu, se regăseau la
2. Cele mai numeroase comunități de italieni erau înși în.....

3. Un domnitor moldovean care a ridicat cetăți fortificate cu ajutorul italienilor a fost.....
4. În Transilvania, regele..... a angajat constructori italieni pentru a ridica palate regale.

Lista de termeni: Dobrogea, Ștefan cel Mare, Curțile domnești, Matei Corvin, Banat.

- IV. Imaginează-ți că ești un călător prin Transilvania în perioada Evului Mediu și îți notezi în jurnalul de călătorie ceea ce vezi. Vorbește despre etniile pe care le întâlnești, ocupațiile pe care le au și felul în care interacționează oamenii.

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Coordonate definitorii ale comunității italiene

Lecția: Situația economică, socială și culturală a minorității italiene în secolele XVIII - XIX

Fișa de lucru

Competențe specifice vizate:

- 1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică
- 1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse
Istorice
- 2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade
din trecut
- 3.2. Manifestarea unei atitudini deschise în situații care presupun interacțiunea cu persoane
care aparțin altei culturi

I. Citiți cu atenție textul și răspundeți cerințelor.

„Cauzele acestei modificări ale trendului migrator au fost determinate de faptul că, în secolul al XIX-lea, Italia a trecut printr-o serie de schimbări majore, economice, demografice și mai ales politice, care au determinat crize economice, între care cea agrară din perioada 1873-1879, alături de avântul demografic din mediul rural, a avut contribuția cea mai mare la debutul deplasărilor masive ale populației italiene în căutare de noi resurse economice. Guvernele italiene ce s-au succedat după unificarea Italiei au avut dificila misiune de a stabili țara ce se confrunta cu un declin economic atât de pregnant. (...)

România s-a înscris între țările care au primit emigranți italieni în acea perioadă, întrucât contextul politic și economic al epocii erau favorabile. În vreme ce Italia traversa o criză economică puternică, România se afla într-o perioadă de stabilitate politică și de înflorire economică. În special după câștigarea independenței în 1877 și a statutului de regat în 1881, monarhia și guvernele României au făcut eforturi considerabile pentru modernizarea țării și alinierea acesteia la standardele de infrastructură și arhitectură ale Europei Occidentale.”

<https://roasit.ro/scurt-istoric/>

1. Identificați, din sursă, cauzele emigrației italiene.

.....

.....

.....

2. Menționați, așa cum reiese din text, un motiv pentru care emigranții italieni s-au îndreptat spre România.

.....

.....

3. Transcrieți din text un eveniment politic important care s-a desfășurat în România în secolul al XIX-lea.

.....

4. Explicați sintagma „*avânt demografic*”, așa cum reiese din text.

.....
.....
II. Identificați un monument/construcție utilitară ridicat/ă în România în secolul al XIX-lea la care au contribuit și lucrătorii italieni. Prezentați istoricul monumentului ales și rolul italienilor în construcția lui.

III. Menționați trei asemănări privind emigrația italienilor din secolul al XIX-lea și emigrația românilor din secolul XX.

- 1.....
- 2.....
- 3.....

IV. Argumentați, într-un text de aproximativ zece rânduri, afirmațiile de mai jos:

„Italia a reprezentat mai mult decât un simplu reper cultural. Ea s-a transformat pentru români într-un adevărat model pe care au încercat, cel puțin parțial, să-l pună în aplicare în propria lor țară.”

Eugen Denize „*Italia și italieni în cultura română până la începutul secolului al XIX-lea*”

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Fișă de evaluare

Competențe specifice vizate:

- 1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică
- 3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc
- 3.2. Manifestarea unei atitudini deschise în situații care presupun interacțiunea cu persoane care aparțin altei culturi
- 3.3. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității

I. Realizați enunțuri istorice cu următoarele noțiuni: 3 puncte (0.5*4+ 1)

Romanizare

.....
.....

Etnogeneză

.....
.....

Proces istoric

.....
.....

Emigrație

.....
.....

Notă: *se acordă punctaj pentru corectitudinea informației, dar și pentru coerența exprimării.*

II. Completați spațiile lacunare, folosind cuvintele din listă: 2 puncte (0,25*8)

Primii coloniști italieni pe teritoriul României sunt atestați în zona.....Fiind buni comercianți, au fost prezenți pe țărmul.....Printre orașele întemeiate de italieni în această zonă se află și Cei care au întemeiat colonii în această zonă sunt.....și.....În secolele XIV – XV italienii veniți în Țările Române lucrau la construcția deÎn secolul al XIX-lea emigrația italiană a luat amploare din cauza....., în această perioadă erau angajați, în special, ca cioplitori în piatră și.....

Listă de termeni: *fortificații, Oradea, lucrători forestieri, criză economică, venețieni, Marea Neagră, Lycostomo sau Moncastro, genovezi*

III. Stabiliți valoarea de adevăr pentru următoarele enunțuri:

2 puncte (0.5*4)

1. Geto-dacii au fost cucerți de romani.
A F
2. Procesul de formare a limbii și poporului italian are și o componentă germanică.
A F
3. Genovezii se ocupau, în special, cu țesutul.
A F
4. Italia s-a unificat în secolul al XVIII-lea.
A F

IV. Argumentați, într-o prezentare de 10 rânduri, afirmația potrivit căreia diversitatea etnică înseamnă bogăție culturală.

2 puncte

Notă: Se punctează structura prezentării (0.25), respectarea realității istorice (0.25), folosirea unui limbaj adecvat (0.25), coerența exprimării (0.25).

Timp de lucru: 50 minute

Se acordă un punct din oficiu.

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Tema: Specificul localităților rurale

Lecția: Comunitățile agricole: Iacobdeal, Cataloi, Greci

Fișa de lucru

Competente specifice vizate:

- 1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică
 - 1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse istorice
 - 2.1. Analiza hărților geografice și istorice pentru a identifica locuri cu semnificație istorică pentru comunitate
 - 2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade din trecut
 - 3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc
-
- I. Folosind un sistem GPS, identificați pe harta României județul în care se află localitățile Iacobdeal, Cataloi și Greci și marcați-l pe harta de mai jos.

II. Prezențați o atracție turistică din localitatea Iacobdeal. Informați-vă folosind surse online Expuneți activitatea în fața colegilor voștri.

III. Citiți cu atenție textul și răspundeți cerințelor.

„ Prima dată au venit câțiva bărbați care s-au stabilit la Iacobdeal, actuala localitate Turcoaia, din Tulcea. Încet-încet, atrași de bogăția și frumusețea acestui ținut, și-au adus și familiile cu ei. Apoi au migrat în localitatea Greci, unde au aflat că piatra este mai moale și mai ușor de prelucrat. Așa au ajuns străbunicii și bunicii italienilor de astăzi în localitatea care s-ar crede că a fost a grecilor.

Puține urme ale civilizației de altădată sunt prezente în comuna Greci. Încă mai există Strada Italieni, pe care locuiesc câteva familii de italieni. Duminica, toate drumurile italienilor duc către biserica Santa Lucia, ridicată de bunicii actualilor creștini din Greci între anii 1904-1912. Tezaurul italienilor se oprește la monumentul de granit din centrul comunei, sculptat de un artist italian numit Stella Volpe. Monumentul a fost ridicat pentru cinstirea eroilor căzuți în cele două războaie mondiale.”

<https://adevarul.ro/stiri-locale/tulcea/cum-au-ajuns-italienii-in-tulcea-la-greci-1652464.html>

1. Identificați în text motivul pentru care italienii s-au așezat în aceste zone.

.....

2. Precizați o ocupație a italienilor, așa cum reiese din sursă.

.....

3. Notați în spațiile de mai jos urme ale comunității italienilor din comuna Greci, în zilele noastre, potrivit textului.

a)

b)

c)

4. Precizați secolul în care a fost ridicată biserica Santa Lucia din comuna Greci.

.....

5. Exprimați-vă părerea cu privire la importanța ridicării unei biserici într-o comunitate nou formată.

IV. Imaginați-vă că sunteți un copil italian venit în România cu familia, la începutul secolului XX. Scrieți un eseu despre drumul parcurs, ce ați găsit, cum v-ați adaptat, cum i-ați ajutat pe părinți. Folosiți ca suport textul de mai jos. Prezentați activitatea colegilor de clasă.

„ Cândva, comunitatea a numărat peste 1000 de suflete. Și-au adus cu ei canțonetele, spaghetetele, scarpeții (încălțăminte realizată manual) și jocul bocce (popice cu pietre). Nu doar cioplitorii în piatră au colonizat Dobrogea. După primul val, aici și-au căutat bunăstarea agricultorii. Italienii care se pricepeau să lucreze câmpul au renunțat la cetățenia italiană și au devenit cetățeni români. Doar ei au primit de la regele Carol I teren, câte cinci hectare fiecare familie.”

<https://adevarul.ro/stiri-locale/tulcea/cum-au-ajuns-italienii-in-tulcea-la-greci-1652464.html>

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Tema: Orașele și dezvoltarea lor

Lecția: Constituirea coloniilor fixe în mediul urban

Fișa de lucru

Competențele specifice vizate:

1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică

1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse

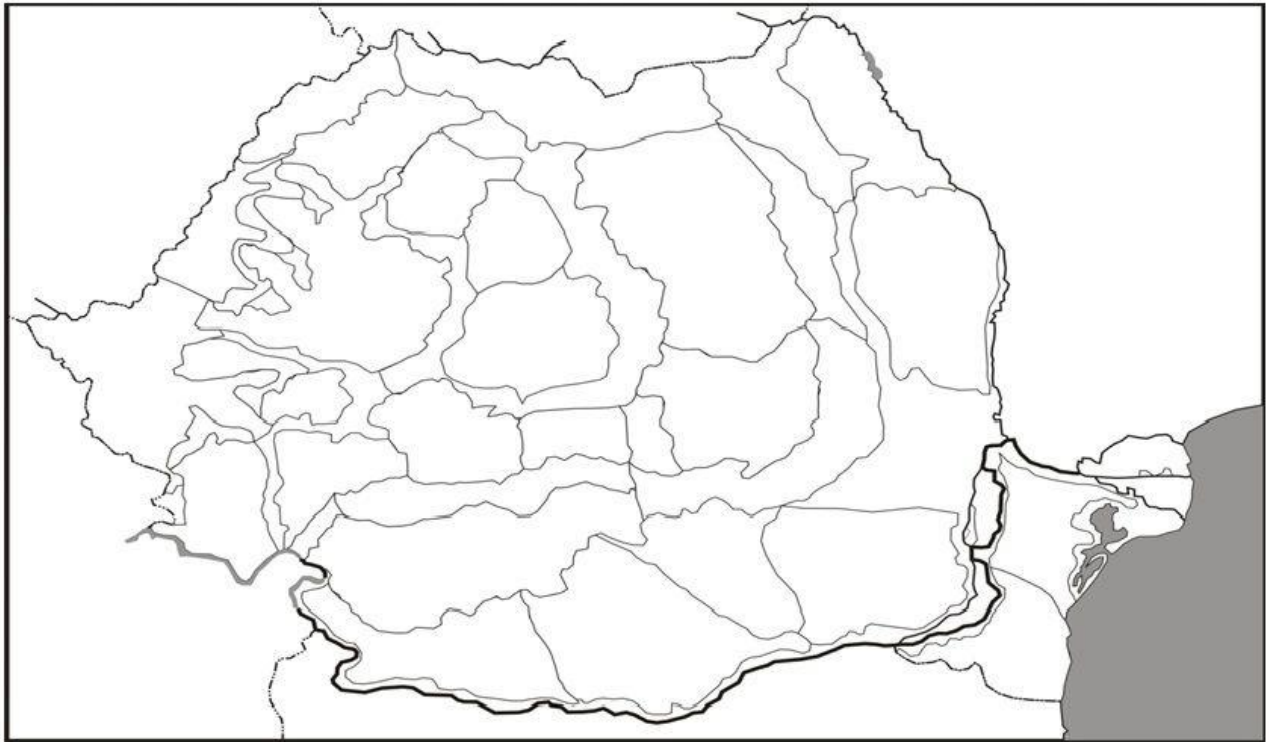
Istorice

1.3. Elaborarea unor organizatori cognitivi - axe cronologice, scheme, diagrame, care înfățișează relațiile dintre achizițiile dobândite

2.1. Analiza hărților geografice și istorice pentru a identifica locuri cu semnificație istorică pentru comunitate

3.2. Manifestarea unei atitudini deschise în situații care presupun interacțiunea cu persoane care aparțin altei culturi

- I. Căutați în mediul online, sau în alte surse, informații despre următoarele personalități și faceți o prezentare privind rolul lor în evoluția comunităților de italieni din orașele românești.
 1. Luigi Cazzavillan
 2. Ignazio Feliciano Paoli
 3. Adrian Marino
 4. Mișu Fotino
- II. Realizați o investigație privind cele mai numeroase comunități de italieni în orașele din România și notați-le pe harta mută de mai jos.

III. Stabiliți valoarea de adevăr pentru afirmațiile de mai jos și încercuiți A pentru *adevărat* și F pentru *fals*.

1. Criza economică din secolul al XIX-lea a dus la migrarea în masă a italienilor și formarea de comunități ale italienilor în orașele din România. A F
2. Comunitățile de italieni din orașe au fost formate de cei care emigrau temporar. A F
3. Noile comunități se formau în orașele în care era nevoie de meseriile pe care ei le practicau. A F
4. Nou veniții adoptau religia și modul de viață din orașele în care se stabileau. A F
5. Unul din motivele pentru care italienii s-au așezat în România a fost și asemănarea dintre italiană și română. A F
6. În timp, au apărut căsătoriile mixte care au dus la naturalizarea și integrarea italienilor care se stabileau în România. A F

IV. Pornind de la textul de mai jos, argumentați afirmația potrivit căreia *emigranții italieni practicau meserii necesare evoluției orașelor românești*.

„Fiind lucrători pricepuți, dădeau dovadă de îndemânare și seriozitate, erau apreciați de autorități și de populație și, de asemenea, au introdus tehnici inovative în meseriile pe care le profesau. Denumirea italiană a unor unelte de lucru a trecut în uz în traducere românească, păstrând particularitățile limbii originale. În rândul emigranților italieni stabiliți la Brăila, București, Craiova, Galați, Iași și în alte orașe s-au aflat și numeroși liberi profesioniști:

ingineri, arhitecți, medici, muzicieni, profesori de toate nivelurile, pictori, sculptori, actori, jurnaliști.”

<https://leviathan.ro/stiri-de-la-emigrare-la-integrare-italienii-din-romania-in-secolele-xix>

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Tema: Școala și biserica în comunitățile italiene

Lecția: Confesiunea catolică și aportul bisericii în viața comunității. Școli italiene: pensioane particulare, școli catolice, școli publice

Fișa de lucru

Competențele specifice vizate:

- 1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică
- 1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse
Istorice
- 2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade
din trecut
- 3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc
- 3.3. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității

I. Folosind diverse surse de informare, definiți noțiunile următoare și utilizați-le în realizarea de enunțuri cu valoare istorică:

1. Confesiune catolică:

.....
.....

2. Confesiune ortodoxă:

.....
.....
3. Școli confesionale:

.....
.....
4. Școli publice:

.....
.....
II. Citiți cu atenție sursa și răspundeți cerințelor

„Organizarea comunităților italiene s-a datorat în mod considerabil preocupării structurilor bisericești și a celor politico-diplomatice, pe toată durata perioadei pe care o avem în vedere. Astfel, vicariatele apostolice, al Valahiei și al Moldovei, transformate în a doua jumătate a secolului al XIX-lea în episcopii pentru credincioșii romano-catolici, la București (1883) și Iași (1884), au constituit puncte de reper și pentru enoriașii lor de națiune italiană ajunși în aceste părți.”

http://www.orizonturiculturale.ro/ro_studii_Ioan-Aurel-Pop-si-Ion-Carja.html

1. Precizați, din text, rolul bisericii în rândul emigranților italieni.

.....
.....
2. De ce credeți că s-au format episcopii romano-catolice la Iași și București?

.....
.....
3. Consultând diverse surse de informare, explicați noțiunile „*structuri bisericești*” și structuri „*politico-diplomatice*”.

„*Structuri*

bisericești”

.....
.....
Structuri „Politico-

dimplomatice”

III. Cu ajutorul cunoștințelor dobândite la clasă, arătați care este rolul social, economic și politic al bisericilor italiene în rândul comunităților de emigranți italieni, începând cu secolul al XIX-lea.

Social:

.....
.....
.....

Economic:

.....
.....
.....

Politic:

.....
.....
.....

IV. Plecând de la cele două surse de mai jos, imaginează-ți că ești un copil italian venit împreună cu familia în localitatea Greci, în anul 1912. Realizează un text, de aproximativ 10 rânduri, în care povestești importanța existenței acestei biserici în familia ta și cum te ajută în a-ți forma o educație în noua ta țară.

Sursa A:

„La 1912, a venit la Greci și primul preot catolic și totodată italian. Era și anul în care se termina construcția la Biserica Catolică din localitate, locaș care servește și azi drept loc de rugăciune pentru comunitatea catolică de aici și poartă hramul Sfintei Lucia. 1912 a fost așadar momentul de consolidare a comunității italiene din Greci și din punct de vedere religios”

<https://www.cugetliber.ro/stiri-diverse-italienii-din-greci-o-entitate-unica-in-romania-48853>

Sursa B: Biserica romano-catolică Sfânta Lucia - Greci

Surse foto:

<https://ziaruldelta.ro/2014/01/09/restrictii-constructii-pentru-pastrarea-autenticitatii-localitatii-greci/>

<https://casavisonesti.ro/biserica-romano-catolica-sfanta-lucia-3323234517512693253/>

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Tema: Specificul localităților rurale

Lecția: Forme de organizare obștească: conviețuiri româno-italiene

Fișa de lucru

Competente specifice vizate:

1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică

1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse

Istorice

2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade din trecut

3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc

3.2. Manifestarea unei atitudini deschise în situații care presupun interacțiunea cu persoane care aparțin altei culturi

3.3. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității

I. Completați textul de mai jos cu cuvintele din listă:

Italienii stabiliți în mediul rural se ocupau cu..... și cu..... Ei își aduceau și, rămânând pe aceste locuri. De multe ori se integrau în comunitățile autohtone prin Deși erau de religie, nu au existat probleme cu comunitățile....., conviețuind pașnic. Ca semn al identității culturale, își construiauși își celebrau sărbătorile, așa cum obișnuiseră să o facă în Italia.

Lista de cuvinte: *Familie, agricultura, căsătorie, ortodoxism, catolicism, prelucrarea pietrei, biserică.*

II. Citiți cu atenție textul și răspundeți cerințelor.

„În casa dinspre stradă și-a petrecut copilăria Victor Iancu, de 79 de ani (...). Provine dintr-o mamă italiancă și un tată român. „ *Tata era ucenicul bunicului meu. Așa s-au cunoscut părinții mei*” (...). Cu toții trăiau într-o înțelegere deplină: italieni pietrari și agricultori, catolici și ortodocși.

Copilăria și-a petrecut-o în goană pe munte, iar duminica în biserică. „ *Preotul avea grijă de noi și ne spunea povești, dar și multe învățăminte. Făcea un fel de educație a celor tineri*” (...) Copilăria însemna pentru copiii satului și drumul zilnic pe munte, cu traista plină cu mâncare pentru meșterii cioplitori.”

<https://adevarul.ro/stiri-locale/tulcea/cum-au-ajuns-italienii-in-tulcea-la-greci-1652464.html>

1. Precizați două tipuri de relații existente între români și italieni, citând sursa.

a)

b)

2. Care era rolul preotului în cadrul comunității? Susțineți-vă răspunsul cu informații din text.

.....
.....
.....
.....

3. Cum își ajutau copiii părinții, așa cum reiese din text?

.....
.....
.....
.....

III. Pornind de la text, răspundeți cerințelor.

„Italienii și-au pus amprenta pentru totdeauna asupra acestor ținuturi. I-au învățat pe români să se exprime în cele două dialecte ale lor „veneto” și „friulana”, și cum să prepare cel mai bun salam din carne de porc, numit „osacol”, care se putea mânca până la miezul verii. I-au învățat pe români cântonetele lor populare (...) și au adus moda cămășii albe, purtate și la muncă, și în zi de sărbătoare. Dar, mai presus de toate, le-au dezvăluit din tainele și tradițiile lor”

<https://adevarul.ro/stiri-locale/tulcea/cum-au-ajuns-italienii-in-tulcea-la-greci-1652464.html>

1. Potrivit dialectului folosit, din ce regiuni veneau italienii despre care se vorbește în text.

2. Numiți trei aspecte ale vieții cotidiene în care românii au fost influențați de comunitățile de italieni din zonă:

a)

b)

c)

3. Căutați, în mediul on line sau întrebându-vă apropiații, informații suplimentare despre „osacol” și „cântonete”. Discutați informațiile aflate cu colegii voștri.

- IV. Întrebându-vă cunoștințele care fac parte din rândul comunității italiene, enumerați și alte tradiții și obiceiuri pe care le-au păstrat și în noua lor țară, dar și ce noi tradiții și obiceiuri autohtone au preluat.

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Tema: Orașele și dezvoltarea lor

Lecția: Exemple de comunități urbane: București, Iași, Constanța, Brăila, Craiova, Oradea, Timișoara etc.

Fișa de lucru

Competențele specifice vizate:

- 1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică
- 1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse Istorice
- 1.3. Elaborarea unor organizatori cognitivi - axe cronologice, scheme, diagrame, care înfățișează relațiile dintre achizițiile dobândite
- 2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade din trecut
- 3.3. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității

- I. Plecând de la imaginile de mai jos, realizați un istoric al acestor monumente.
Discutați despre informațiile aflate cu colegii voștri.

Biserica italiană din București

Casa D Italia - Constanța

<https://merg.in/bucuresti/>

<https://casavisonesti.ro/casa-d-italia>

de-povestit/reportaje/biserica-italiana-7392.html

- II. Citiți sursa cu atenție și răspundeți cerințelor.

„Italienii pot fi astfel întâlniți în marile aglomerări urbane ca: antreprenori, unde au participat la construirea unor mari edificii în București, Ploiești, Câmpulung-Muscel, Craiova, Galați, Suceava, Iași, Sinaia, Timișoara, Târgoviște, Pitești, Sibiu, Brașov și alte localități. Au lucrat la drumuri și poduri, șosele, căi ferate, aducțiuni de apă, viaducte, dar și fântâni, biserici, monumente funerare, bănci, școli. Mărturie stau: spitalul Colțea și multe mozaicuri de la Palatul Cotroceni, Casa de Economii și Cercul Militar din București, podul de la Cernavodă, calea ferată Brașov-București, Liceul Dinicu Golescu și biserica Flamandă - Câmpulung Muscel, catedralele din Craiova și Galați... O categorie aparte în cadrul minorității italiene din România o constituie comercianții. Pentru aceștia, România a însemnat o bună piață de lucru în toate timpurile. Îi întâlnim mai ales în porturile de la Dunăre și Marea Neagră. La Constanța, în porturile Galați și Brăila (unde există una din marile Burse de grâu din Europa)

au format comunități care există și azi. Dovadă a mărimii și importanței acestor comunități stau consulatele italiene care au funcționat la Constanța, Galați și Brăila, dar și edificiile unde se întâlneau membri comunităților numite "Casa Italia".

https://ro.wikipedia.org/wiki/Italienii_din_Rom%C3%A2nia

1. Identificați din sursă localitățile românești în care s-au format comunități ale italienilor ce au emigrat în România. Grupați-le pe provincii istorice și stabiliți în ce zonă sunt cele mai numeroase. Puteți utiliza și statistica de la finalul fișei de lucru. (ANEXA)
2. Menționați, din text, edificiile care au fost ridicate cu ajutorul muncitorilor italieni.

.....

.....

.....

3. Argumentați, folosind informațiile din text, de ce comercianții au fost „*O categorie aparte*”.

.....

.....

.....

.....

III. Plasați informațiile de mai jos în căsuța potrivită:

1. Emigranții proveneau din păturile sărace afectate de criza agrară;
2. Pe măsură ce își aduc și familiile, cer drept de ședere permanentă și iau naștere localități cu nume specifice - exemplu: „Italieni”;
3. Agricultorii au venit la Craiova pentru că erau moșii la care se solicitau brațe de muncă;
4. În timp, au venit și alții, meseriași sau persoane cu studii superioare, care au format nuclee în zonele urbane;

Cauză a emigrației în Oltenia

Efect al emigrației în Oltenia

IV. Realizați un proiect care să cuprindă un scurt istoric al cartierelor Olosig și Velența ale municipiului Oradea. Prezentați proiectul întregii clase.

Anexă:

Prezența italienilor în România împărțită pe județe la 1905:

<i>Județe</i>	<i>Bărbați</i>	<i>Femei</i>	<i>Total</i>
Argeș	51	24	75
Bacău	176	41	217
Botoșani	58	29	87
Brăila	44	9	53
Buzău	74	-	74
Constanța	284	124	408
Covurlui	13	-	13
Dâmbovița	83	12	95
Dolj	23	17	40
Dorohoi	6	2	8
Fălciu	8	-	8
Gorj	64	26	90
Ialomița	18	6	24
Iași	55	44	99
Ilfov	15	9	24
Mehedinți	61	14	75
Muscel	35	1	36
Neamț	91	11	102
Olt	23	12	35
Prahova	218	48	266
Putna	51	18	69
R. Sărat	38	2	40
Roman	5	1	6
Romanați	24	9	33

Suceava	14	-	14
Tecuci	23	8	31
Teleorman	20	7	27
Tulcea	381	285	666
Tutova	19	7	26
Vaslui	16	-	16
Vâlcea	258	25	283
Vlașca	7	-	7
Pref. București	347	164	511
Pref. Iași	78	33	111
Pref. Galați	124	43	167
Pref. Craiova	68	39	107
Total general	2873	1070	3943

<https://revistasferapoliticii.ro/sfera/158/art02-Dragulin.php>

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Tema: Școala și biserica în comunitățile italiene

Lecția: Școala și rolul ei în păstrarea identității minorității italiene prin contribuția unor cadre didactice de excepție: Orazio Spinazolla, Gianluigi Frollo, Luigi Cazzavillan, Ramiro Ortiz

Fișa de lucru

Competențele specifice vizate:

- 1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică
- 1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse
Istorice
- 2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade

din trecut

3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc

3.2. Manifestarea unei atitudini deschise în situații care presupun interacțiunea cu persoane care aparțin altei culturi

3.3. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității

I. Realizați asocierile corecte între personalitățile menționate pe coloana din stânga și informațiile aflate pe coloana din dreapta.

1. Orazio Spinazolla

a) Fondator al cotidianului independent „*Universul*”

2. Gianluigi Frollo

b) A creat catedra de limbă italiană a Universității din București

3. Luigi Cazzavillan

c) Profesor de italiană la Colegiul Național „Sf. Sava”

4. Ramiro Ortiz

d) A creat catedra de limbi neolatine a Universității din București

II. Analizați cu atenție sursele și răspundeți cerinței.

Sursa A:

Gian Luigi Frollo (1832-1899) Luigi Cazzavillan(1852-1903)

Surse foto:

<http://galeriaporetelor.ro/item/gian-luigi-frollo/>

https://ro.wikipedia.org/wiki/Luigi_Cazzavillan

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Tema: Graiurile și portul popular

Lecția: Afinități lingvistice româno-italiene

Fișa de lucru

Competențe specifice vizate:

- 1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică
- 1.3. Elaborarea unor organizatori cognitivi - axe cronologice, scheme, diagrame, care înfățișează relațiile dintre achizițiile dobândite
- 2.1. Analiza hărților geografice și istorice pentru a identifica locuri cu semnificație istorică pentru comunitate
- 3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc

I. Citiți cu atenție textul și răspundeți cerinței.

„Politica lingvistică a UE se fundamentează pe respectarea diversității lingvistice în toate statele membre și pe crearea unui dialog intercultural pe tot teritoriul UE. Pentru a practica respectul reciproc, Uniunea încurajează predarea și învățarea limbilor străine și mobilitatea cetățenilor mulțumită unor programe dedicate educației și formării profesionale.”

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/142/language-policy>

Definiți următoarele noțiuni din text:

- a) „politica
lingvistică”
- b) „diversitate
lingvistică”
- c) „dialog
intercultural”

II. Găsiți corespondentul în italiană pentru următoarele cuvinte din română:

- RO – barcă / IT -
- RO – verde / IT -
- RO – speranță / IT -
- RO – republică / IT -
- RO – pâine / IT -

Ce observați?

.....

.....

.....

III. Încercuiți litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Limba română și limba italiană sunt asemănătoare pentru că:
 - a) *Au venit mulți italieni în România;*
 - b) *Sunt mulți români în Italia;*
 - c) *Au stratul latin comun;*
2. În limba română se regăsește lexicul limbii italiene în proporție de:
 - a) 70%
 - b) 50%
 - c) 30%
3. În limba română au fost preluate cuvinte precum:
 - a) *briton, opera, solfegiu;*

b) *olinda, tocană, spanac;*

c) *pizza, usturoi, baghetă.*

IV. Plasăți pe hartă, traducerea pentru cuvintele din română, date în lista de mai jos, în italiană, spaniolă, portugheză, franceză și răspundeți cerințelor.

Listă de cuvinte: *casa, verde, apă, aer, birou, albastru, negru, frate*

1. Cum vă explicați asemănările? Dar deosebirile?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Care este explicația faptului că România este izolată față de statele cu care are afinități lingvistice?

.....

.....

.....
.....
.....
.....

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Tema: Graiurile și portul popular

Lecția: Portul popular diferențiat pe vârste

Fișa de lucru

Competențe specifice vizate:

- 1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică
- 1.3. Elaborarea unor organizatori cognitivi - axe cronologice, scheme, diagrame, care înfățișează relațiile dintre achizițiile dobândite
- 3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc
- 3.3. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității

- I. Identificați, în desenele de mai jos, elementele componente ale costumului italian popular, din lista dată.

shutterstock.com · 1492030778

- rochie plisată;
- șosete albe până la genunchi;
- o bluză albă, cu mâneci scurte care sunt strânse la capete;
- bretele pentru corset;
- corset;
- decorațiuni pentru păr;

<https://www.shutterstock.com/ro/image-illustration/dancers-national-costume-italian-tarantella-tambourine-1492030778>

II. Din desenul de mai jos, descrieți costumul popular italian masculin. Care sunt culorile dominante?

<https://www.actualidadviajes.com/ro/haine-tipice-din-Italia/>

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

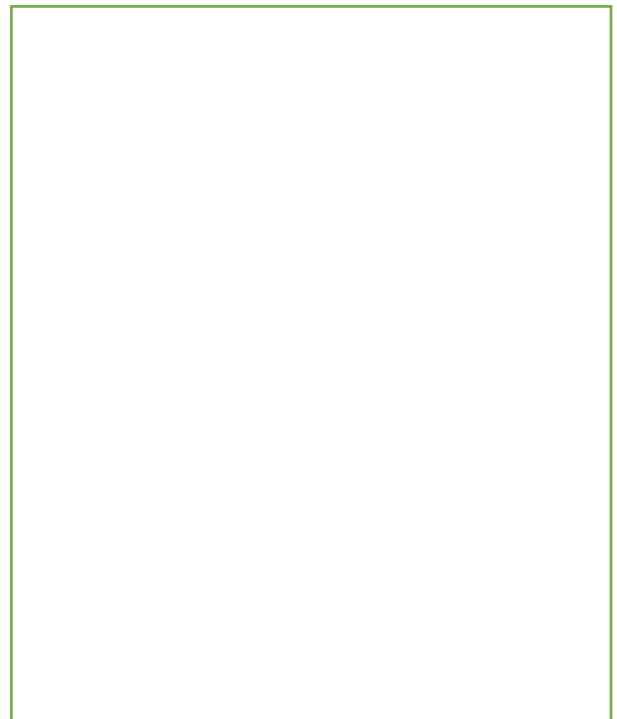
.....

.....

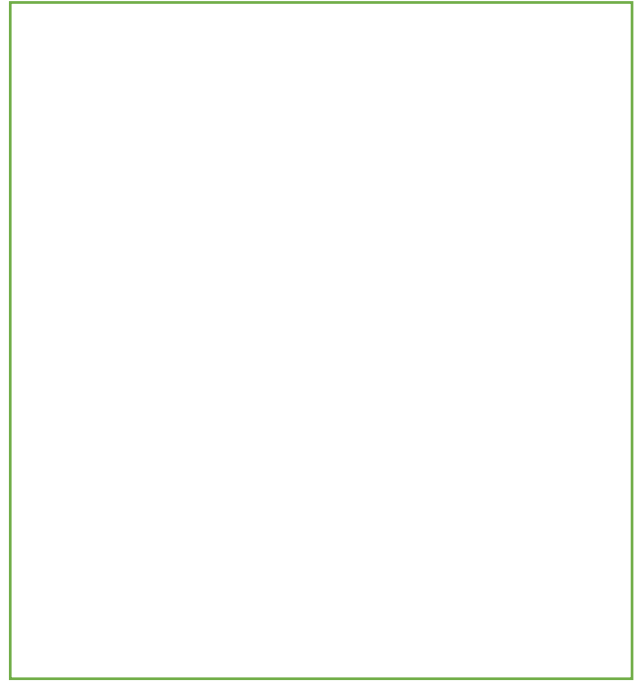
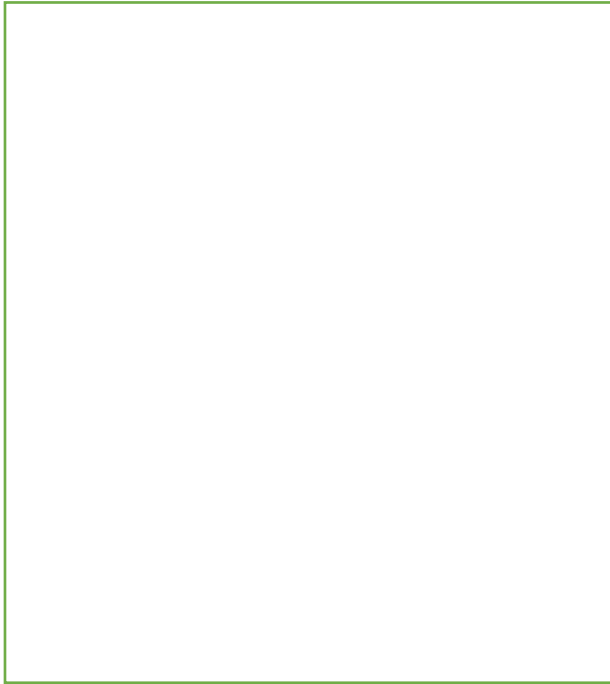
.....

.....

III. Pe pagina următoare este un costum popular italian feminin specific Siciliei.
Desenați, în celelalte trei chenare, costume specifice altor zone din Italia.

<https://blog.siciliansecrets.it/en/2021/03/10/sicilian-traditional-clothing-culture-and-folklore/>

- IV. Apelând la apropiații voștri, găsiți costume populare specifice Italiei și României și realizați o paradă a costumelor populare la școală. Discutați despre diferențele observate în funcție de țară, vârstă și gen.

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Tema: Graiurile și portul popular

Lecția: Mărci identitare: vestimentația, tradițiile și bucătăria italiană

Fișă de lucru

Competențe specifice vizate:

1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse

Istorice

2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade

din trecut

3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc

3.2. Manifestarea unei atitudini deschise în situații care presupun interacțiunea cu persoane care aparțin altei culturi

3.3. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității

- I. Realizați un sondaj în rândul cunoșcuților voștri care fac parte din rândul comunității italiene, întrebând-i ce aspect al identității culturale îi leagă cel mai mult de țara natală. Consemnați numărul celor chestionați și răspunsurile primite după modelul de mai jos.

Numărul persoanelor chestionate:.....

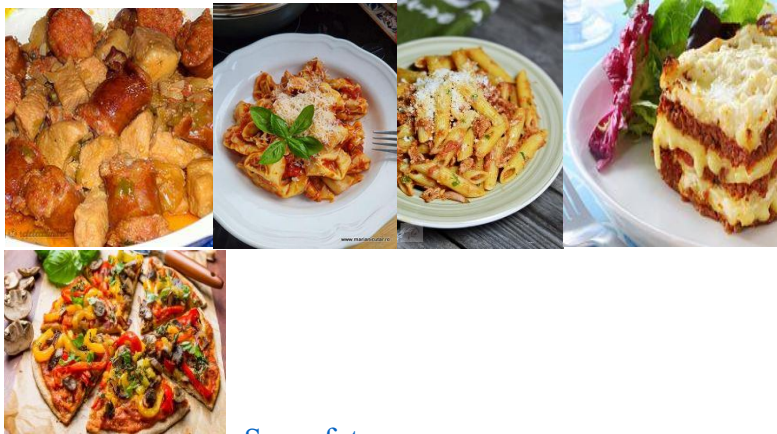
Răspunsurile:

- Vestimentația:.....
- Celebrarea anumitor sărbători.....
- Păstrarea specificului culinar.....
- Altele.....

După acest model, centralizați răspunsurile tuturor și discutați în clasă rezultatele sondajului.

- II. Identificați mâncărurile tradiționale italiene din imaginile de mai jos și scrieți-le în spațiile punctate.

Sursa foto:

https://ro.pinterest.com/search/my_pins/?q=m%C3%A2ncare%20turceasc%C4%83&rs=typed

https://ro.pinterest.com/search/my_pins/?q=m%C3%A2ncare%20rom%C3%A2neasc%C4%83&rs=typed

https://ro.pinterest.com/search/my_pins/?q=m%C3%A2ncare%20italieneasc%C4%83&rs=typed

1.....

2.....

3.....

4.....

III. Descrieți o rețetă italiană care se prepară în familia voastră într-un moment special (Crăciun, Paște, Anul Nou etc). Realizați un album al clasei în care să cuprindeți toate aceste rețete.

IV. Realizați un aritmogrif în care să folosiți cuvintele învățate în lecție despre cultura și tradițiile italiene. Cuvintele cheie pe care trebuie să le folosiți sunt **TRADIȚII ITALIENE**

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Tema: Graiurile și portul popular

Lecția: Tradiții specifice italiene conservate în noul spațiu de viață

Fișă de lucru

Competențe specifice vizate:

- 1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică
- 1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse istorice
- 1.3. Elaborarea unor organizatori cognitivi - axe cronologice, scheme, diagrame, care înfățișează relațiile dintre achizițiile dobândite
- 2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade din trecut
- 3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc
- 3.2. Manifestarea unei atitudini deschise în situații care presupun interacțiunea cu persoane care aparțin altei culturi
- 3.3. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității

I. Citiți cu atenție sursa și răspundeți cerințelor.

„În anul 1910 s-a consemnat cel mai mare număr de italieni rezidenți în Tulcea, unii dintre ei întorcându-se în țara natală în perioada interbelică, în contextul în care situația economică a Italiei se îmbunătățise.

Italienii stabiliți aici au întemeiat alte familii, multe dintre ele mixte, cu români sau cu alte etnii conlocuitoare. Ei și-au păstrat, însă, reperele identitare, cum ar fi vestimentația tradițională, limba, obiceiurile culinare sau sărbătorile religioase.

Ca și vestimentație tradițională, se distingeau vesta (la bărbați), fustele lungi, negre, basmalele (la femei). Bărbații ieșeau pe stradă cu pălărie, iar la petreceri nu le lipseau gulerele tari și

papioanele. Femeile purtau „balcana" (rochii lungi și înfoiate cu mâneci încrețite pe umeri) sau „gonere" (fuste de stofă de culoare închisă, croite în mulți clini, lungi și ample, tivite cu alice de oțel ca să stea drepte și înzestrate cu buzunare adânci), bluzele erau albe, întotdeauna cu mâneci largi și închise sobru până sub bărbie, împodobite doar cu pliuri și dantelă cât se poate de discretă.”

<https://www.cjtulcea.ro/sites/cjtulcea/PrezentareaJudetului/ComunitatiEtnice/Pages/Comunitatea-Italienilor.aspx>

1. Numiți localitatea din România în care, potrivit sursei, s-au așezat cei mai mulți italieni la începutul secolului XX.

.....

2. Numiți din sursă ce repere identitare și-au păstrat italienii în România.

.....
.....

3. Enumerați mai jos elementele din vestimentația tradițională a italienilor menționate în text.

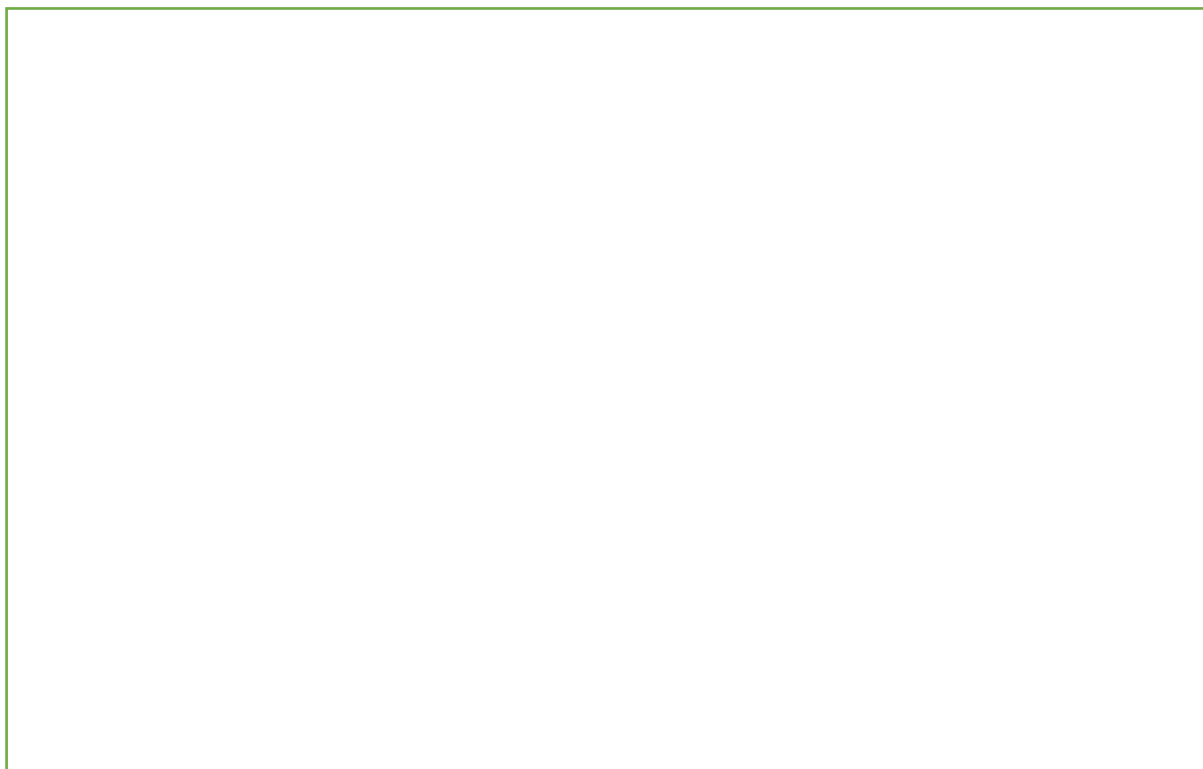
.....
.....
.....
.....

- II. Plecând de la textul de mai jos, realizați un desen cu titlul *”Italienii din Greci în sărbătoare”*.

„Cea mai importantă sărbătoare religioasă a comunității italienilor din Greci este „Santa Lucia”, biserica catolică din localitate purtând acest hram. După slujbă, etnicii se adună pentru o festivitate tradițională, iar din meniu nu lipsesc „pasta asciuta” sau „menestra”, două feluri de mâncare pe bază de paste făinoase.

Altă sărbătoare importantă a minorității italiene este Joia Verde, „Corfus Domini”, în a cincea zi după Înviere. Familiile înălțau la răspântii mici altare de lemn pe care le împodobeau cu statuete, țesături și ramuri verzi. Se făceau procesiuni la care participau, îmbrăcați în imaculate haine de sărbătoare, toți copiii și adolescenții care primeau confirmarea din partea episcopului. În ultima săptămână de dinaintea Postului Mare se organiza „Ultimo de Carnaval”, o sărbătoare care le punea în valoare firea veselă și încrezătoare”

<https://www.cjtulcea.ro/sites/cjtulcea/PrezentareaJudetului/ComunitatiEtnice/Pages/Comunitatea-Italienilor.aspx>

- III. În coloana din stânga sunt tradiții specifice sărbătorilor pascale ale italienilor din România. Scrieți, în coloana din dreapta, tradiții românești asemănătoare.

În familia, de Joia Verde sa gătesc mâncăruri pe bază de verdețuri: spanac, mazare și fasole verde.

ÎNCOLȚIREA BOABELOR DE GRÂU

Membrii comunității etnicilor italieni din Galați așezau vase cu boabe de grâu în jurul altarului bisericii catolice. Încolțirea boabelor simbolizează renașterea anuală a vieții și renașterea spiritului vegetației, fiind în corespondență cu tradiția străveche a Grădinilor lui Adonis, care se ține în Italia. Obiceiul este valabil și pentru alte regiuni ale țării.

ÎNTÂLNIRE PASCALĂ ÎN FAMILIE

Duminica Paștelui este un prilej de bucurie, de întâlnire a membrilor familiei, când își fac daruri unii altora și se bucură de masa festivă, împodobită cu ouă vopsite și cu cele mai frumoase farfurii.

<https://roasit.ro/traditii-de-paste-la-minoritatea-italiana-din-romania/>

- IV. Întrebându-vă apropiații care fac parte din rândul comunității italiene, descrieți o tradiție specifică italienilor, dintr-un moment important al vieții: naștere, botez, nuntă, moarte. Prezentați tradiția celorlalți colegi.

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Tema: Graiurile și portul popular

Lecția: Nașterea unor noi tradiții și obiceiuri în urma conviețuirii cu românii și alte etnii

Fișă de lucru

Competențe specifice vizate:

1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse istorice

1.3. Elaborarea unor organizatori cognitivi - axe cronologice, scheme, diagrame, care înfățișează relațiile dintre achizițiile dobândite

2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade din trecut

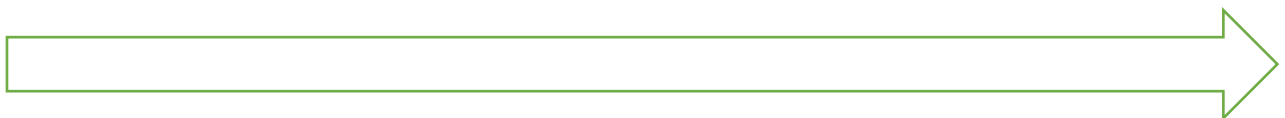
3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc

3.2. Manifestarea unei atitudini deschise în situații care presupun interacțiunea cu persoane care aparțin altei culturi

3.3. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității

- I. Accesând site-ul de mai jos, identificați primele trei cele mai numeroase etnii din România și notați-le pe axa dată. Identificați și numărul oficial al italienilor rezidenți în România.

https://www.recensamantromania.ro/wp-content/uploads/2022/12/Date-provizorii-RPL_cu-anexe_30122022.pdf

II. Analizați imaginile și răspundeți cerințelor.

Hamorodálnék-Divéti népviselet / Port popular din Mureș-Lucea / Traditional costume from Mureș-Lucea

Costume Populare Românești,
[91] Regiune: MOLDOVA. Zona: VRANCEA

Costum popular săsesc

Costum popular secuiesc

Costum popular românesc

<https://m.facebook.com/Povestisasesti/photos/a.154913638003934/164797527015545/>

<https://www.travellerinromania.com/itinerary/port-traditional-secuiesc-femeiesc-harghita/>

<https://www.traierromaneste.ro/portul-popular-vrancean/>

1. Găsiți trei asemănări și trei deosebiri între costumele populare prezentate în imaginile de mai sus.

Asemănări:

Deosebiri:

2. Găsiți asemănări cu costumele populare din Italia? Dacă da, cum vi le explicați?
Scrieți răspunsul în spațiul de mai jos.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

III. Descrieți meniul tradițional, dintr-o zi de sărbătoare, practicat în familia voastră.
Documentați-vă și stabiliți originea felurilor principale de mâncare.
Discutați rezultatul în clasă și stabiliți o listă cu țările pe care le-ați identificat.

IV. Realizați o prezentare de 10-15 rânduri cu tradiția voastră preferată.
Documentați-vă și stabiliți originea tradiției prezentate.

.....
.....

care aparțin altei culturi

3.3. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității

- I. Aveți mai jos o listă cu cele mai importante sărbători din Italia. Grupați-le în sărbători laice și sărbători religioase.

1 ianuarie – Anul Nou (Capoddano);

6 ianuarie – Epifania (Boboteaza);

17 aprilie – Ziua de Paște (Pasqua);

18 aprilie – A doua zi de Paști (Lunedì dell'Angelo);

25 aprilie – Ziua Eliberării (Festa della Liberazione);

1 mai – Ziua Muncii (Festa del Lavoro);

2 iunie – Ziua Republicii (Festa della Repubblica),

15 august – Înălțarea Fecioarei Maria (Ferragosto);

1 noiembrie – Ziua Tuturor Sfinților (Tutti i santi);

8 decembrie – Sărbătoarea Neprihănitei Zămisliri (Immacolata Concezione);

25 decembrie – Crăciunul (Natale);

26 decembrie – Sfântul Ștefan (Santo Stefano)

Sărbători laice:

Sărbători religioase:

- II. Citiți cu atenție sursa de mai jos și răspundeți cerințelor.

„Ziua națională a Italiei, cunoscută sub numele de Ziua Republicii, este sărbătorită pe data de 2 iunie. Ea comemorează ziua în care, în anul 1946, poporul italian a decis ca forma de guvernare să fie republica și este considerată ziua în care s-a născut Italia modernă.

Referendumul care a stabilit forma de guvernământ a Italiei postbelice a avut loc timp de două zile, pe 2 și 3 iunie 1946, italienii fiind chemați să aleagă una din cele două variante de organizare statală: republică sau monarhie. Acest referendum a reprezentat și ocazia cu care s-a folosit, pentru prima oară, votul universal în Italia.

Rezultatele oficiale au fost anunțate pe data de 18 iunie:

- peste 12.700.000 de cetățeni italieni au votat în favoarea republicii;
- peste 10.700.000 în favoarea monarhiei;
- aproximativ 1.500.000 nu au votat sau au anulat votul.

Proclamarea Republicii Italiene, pe 2 iunie 1946, a fost un eveniment de primă importanță în istoria Italiei contemporane. Până în 1946, Italia a fost în mod oficial o monarhie constituțională (Regatul Italiei) condusă de Casa de Savoia.

În urma acestor rezultate, Curtea Supremă a proclamat nașterea Republicii Italiene”

[https://ro.wikipedia.org/wiki/Regatul Italiei \(1861-1946\)](https://ro.wikipedia.org/wiki/Regatul_Italiei_(1861-1946))

1. Definiți următoarele noțiuni din text:

a. Republică:.....
.....
.....

b. Monarhie
constituțională:.....
.....
.....

c. Referendum:.....
.....
.....

2. Identificați, din text, un drept
politic:.....

3. Descrieți, într-un text de aproximativ zece rânduri, felul în care italienii
sărbătoresc Ziua Republicii.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

III. Citiți cu atenție sursa și răspundeți cerințelor.

„Sărbătoarea de „Ferragosto” a fost preluată din tradiția păgână romană și asimilată de către Biserică în jurul secolului al VII-lea când a început să se sărbătorească de către creștini Adormirea Maicii Domnului, festivitate religioasă stabilită pentru data de 15 august și cu multiple semnificații teologice și spirituale pentru credincioși.

În zilele noastre, italienii sărbătoresc ziua de 15 august, de „Ferragosto”, organizând excursii, picnicuri, festivități diverse finalizate cu focuri de artificii, concerte, sejururi la munte sau la mare.”

<https://www.rotalianul.com/originea-sarbatorii-ferragosto-de-pe-15-august-isi-radacinile-in-roma-antica/>

1. Ce ani sunt cuprinși în secolul al VII-lea?

.....

2. Extrageți din text o informație privind originea sărbătorii „Ferragosto”.

.....

3. Scrieți, așa cum reiese din sursă, felul în care este celebrată această sărbătoare.

.....
.....
.....

IV. Alegeți-vă o sărbătoare din Italia, laică sau religioasă, și, după ce vă documentați, descrieți felul în care este celebrată, atât în Italia cât și de italienii din România.

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Tema: Graiurile și portul popular

Lecția: Creația populară orală reflectată în etapele importante ale vieții:

Naștere, botez, logodnă, nuntă, moarte

Fișă de lucru

Competențe specifice vizate:

- 1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică
- 1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse istorice
- 3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc
- 3.2. Manifestarea unei atitudini deschise în situații care presupun interacțiunea cu persoane care aparțin altei culturi
- 3.3. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității

I. Întrebându-vă apropiații, realizați o listă cu obiceiuri și superstiții privind nașterea unui copil. Prezentați informațiile în fața colegilor voștri și, împreună, faceți o clasificare:

- obiceiuri din diferite părți ale Italiei;
- obiceiuri din România;
- obiceiuri din alte țări.

Realizați un portofoliu al clasei care să cuprindă descrierea acestor obiceiuri.

II. Completați lista de mai jos cu urări adresate cu diverse ocazii (naștere, botez, logodnă, nuntă, înmormântare).

Urări de logodnă:

Tanti tanti auguri per una vita felice insieme.

Urări de nuntă:

Congratulazioni. I nostri migliori auguri e tanta felicità.

Urări pentru zile de naștere:

Cento di questi giorni!

III. Găsiți semnificația următoarelor expresii și aflați corespondentul lor în limba română:

la quattr'occhi

.....

ligarsila la dito

.....

cadere della padella alla brace

.....

In bocca lupo

.....

IV. Realizați o fișă de prezentare a unei tradiții care se regăsește în familia voastră și a fost transmisă pe cale orală.

Realizați un portofoliu al clasei cu aceste tradiții.

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Tema: Graiurile și portul popular

Lecția: Folclorul, cântecele și dansurile tradiționale italiene

Fișă de lucru

Competente specifice vizate:

- 1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică
- 2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade din trecut
- 3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc
- 3.3. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității

I. Utilizând diverse surse de informare (dicționare, surse online etc), definiți următoarele noțiuni:

- Folclor:

.....
.....

- Superstiție:

.....
.....

- Tradiție

.....
.....

II. Ascultați cântece din folclorul italian, accesând link-urile de mai jos. Găsiți și alte melodii din diverse părți ale Italiei.

<https://www.youtube.com/watch?v=OREyxalzATk&list=PLD39D31198B3E5183>

<https://www.youtube.com/watch?v=kIIZ->

<TP3qiY&list=PLD39D31198B3E5183&index=2>

Căutați istoricul și semnificația uneia dintre aceste melodii.

III. Mai jos este redată o tradiție din orașul Ivrea. Accesând surse de informare on line sau întrebându-vă apropiații, descrieți și alte tradiții din diverse părți ale Italiei.

În orașul italian Ivrea are loc anual o celebră „bătaie” cu portocale realizată de către participanții din oraș sau de vizitatori.

Carnavalul este legat de o legendă care datează din perioada medievală, conform căreia oamenii săraci aruncau boabe de fasole pe străzi în semn de protest față de conducerea feudală. Din secolul al XII-lea, fasolea a fost înlocuită cu portocale.

Această luptă simbolizează lupta oamenilor pentru libertate, împotriva tiraniei, iar cei din Ivrea spun că se practică anual de la începutul secolului XIX.

<https://stiri.md/article/international/mii-de-oameni-s-au-batut-cu-portocale-in-italia-care-este-motivul>

- IV. Mai jos este descrierea unor dansuri tradiționale italiene. Aflați mai multe detalii despre aceste dansuri (de la apropiați sau din surse online) și, împreună cu colegii, interpretați-le într-un scurt moment artistic.

„ **Galliarda (Gagliarda)** - tradus ca „amuzant” - este considerat cel mai vechi dans din Italia. E interpretat în perechi sau solo. Principala caracteristică este reprezentată de o combinație de cinci pași.

Tarantella - un dans energic, popular în sudul Italiei, mai ales în Calabria și Sicilia, deși tarantella napolitana este considerată o opțiune clasică.

Conform unei versiuni, numele dansului provine de la numele orașului italian Taranto. Potrivit unei alte legende, o tarantelă a fost o modalitate de a se recupera de nebunia provocată de o mușcătură a unei tarantule. – „Tarantizma”.

Perechile sau dansatorii individuali formează un cerc în timpul dansului, mișcându-se în sensul acelor de ceasornic, apoi schimbând brusc direcția

Pizzica - una dintre speciile de tarantella, originară din Salento, distribuită pe scară largă în Puglia, Basilicata și Calabria.

Spre deosebire de tarantella, pizzica se face doar în duet.

Bergamasca - a fost un dans al țăranilor din provincia Bergamo, dar a devenit repede popular printre alte clase sociale din Europa de Vest.

Saltarello este un gen muzical renașcentist popular care a renăscut în secolul al XVIII-lea. Din italiană saltare se traduce prin „sărituri”, care se reflectă în mișcările dansului – sărituri și înclinare.

Dansuri din Sardinia- sunt dansuri populare din Sardinia, de obicei practicate în timpul sărbătorilor religioase sau în onoarea unei recolte de succes. Adesea dansau în jurul focului, ținându-se de mâini, simbolizând astfel unitatea.”

<https://md.lakemerrittplaza.com/1173-italian-folk-dances.html>

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Fișă de evaluare

Competente specifice vizate

- 1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse istorice
- 2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade din trecut
- 3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc
- 3.2. Manifestarea unei atitudini deschise în situații care presupun interacțiunea cu persoane care aparțin altei culturi
- 3.3. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității

I. Alcătuiți enunțuri cu conținut istoric, folosind următoarele noțiuni:

3 puncte (0.5*6)

Tradiție:.....
.....

Comunitate:.....

.....

Folclor:.....

.....

Laic:.....

.....

Religios:.....

.....

Superstiție:.....

.....

- II.** Enumerați patru obiecte vestimentare din costumul tradițional italian (feminin sau masculin); **2 puncte (0.5*4)**

1.....

2.....

3.....

4.....

- III.** Completați textul de mai jos, folosind cuvintele din lista dată.

2 puncte (0.5*4)

Italianii invită foarte rar un străin la o cină în, dar dacă se întâmplă să fii invitat, este recomandat să duci un mic.....Nu trebuie să fie ceva scump, caută să fie ceva simbolic precum un buchet de flori sau un.....În cazul în care duci ceva foarte costisitor, gazda s-ar putea să nu se simtă confortabil. La italieni, florile au diverse semnificații, informează-te înainte pentru a evita o situație stânjenitoare. Te poate ajuta în acest sens chiar..... de la care faci achiziția.

Listă de cuvinte: *cadou, vânzătorul, familie, desert,*

- IV.** Realizați un eseu de aproximativ 15 rânduri în care să prezentați o tradiție practică în familia voastră cu ocazia unei sărbători (Crăciun, Paște, Anul Nou etc.).

2 puncte

Notă: se punctează coerența exprimării, folosirea unui limbaj adecvat, respectarea limitei de spațiu, încadrarea în cerință.

Clasa a VI-a - Competențe generale și competențe specifice ce trebuie dobândite prin studierea acestei materii

1. Utilizarea adecvată a limbajului istoric în situații noi de comunicare

1.1. Redarea cu termeni proprii a informațiilor conținute de o sursă istorică

- *Completarea unor texte lacunare*
- *Deducerea sensului unui cuvânt/termen istoric prin raportare la textul citit*
- *Povestirea unor evenimente/fapte istorice, utilizând termenii învățați*

1.2. Elaborarea unor texte narative simple pornind de la informațiile conținute de surse istorice

- *Realizarea unor compuneri/schițe/scenarii simple pornind de la informațiile selectate dintr-o sursă*
- *Comentarea, verbalizarea unor date statistice*
- *Prezentarea unor portrete de personalități reprezentative pe baza activității de documentare*

1.3. Elaborarea unor organizatori cognitivi - axe cronologice, scheme, diagrame, care înfățișează relațiile dintre achizițiile dobândite

- *Alcătuirea și prezentarea unei axe a timpului pe care să fie reprezentate evenimente din viața comunității*
- *Alcătuirea și prezentarea arborelui genealogic al familiei, scoțând în evidență eventualele origini italiene*
- *Elaborarea unor hărți conceptuale simple pentru a sintetiza informații dobândite prin studiu individual*

2. Explorarea unei varietăți de surse istorice pentru a explica fapte și evenimente relevante pentru istoria minorității

2.1. Analiza hărților geografice și istorice pentru a identifica locuri cu semnificație istorică pentru comunitate

- Formularea de întrebări în legătură cu vestigii istorice din localitate
- Completarea unor „hărți mute” ale regiunii
- Delimitarea și descrierea unor regiuni istorice sau geografice

2.2. Identificarea surselor care constituie dovezi de încredere în reconstituirea unei perioade din trecut

- Căutarea de surse de informare despre o anumită perioadă
- Descrierea unor imagini/fotografii ilustrând diverse evenimente ale minorității naționale
- Căutarea și analizarea unor date statistice
- Realizarea unor grafice pe baza datelor statistice

3. Valorizarea identității prin participarea la activități care promovează dialogul intercultural

3.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiesc

- Proiectarea și realizarea unui colț muzeistic al clasei și utilizarea obiectelor colecționate în diferite ocazii
- Realizarea unui portofoliu despre patrimoniul cultural informal al comunității: bucate tradiționale, obiceiuri adânc înrădăcinate
- Comentarea factorilor determinanți și a contextului care contribuie la realizarea unor creații culturale

3.2. Manifestarea unei atitudini deschise în situații care presupun interacțiunea cu persoane care aparțin altei culturi

- Identificarea unor surse privind istoria altor etnii din diferite zone
- Redactarea unor texte în care să se evidențieze atitudinea față de reprezentanții unei alte culturi

- Realizarea unor mici proiecte bazate pe sprijinul celuilalt, de exemplu, traducea unor surse istorice

3.3. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității

- Realizarea pe grupe a unor postere/afișe pentru comemorarea/sărbătorirea unor evenimente/personalități

- Realizarea unui ghid turistic al localității sau microregiunii

- Participarea la activități care presupun interacțiuni între generații

Anexa 1 – Bibliografie selectivă

Minoritățile naționale din România 1918-1925, Arhivele Statului din România, București, Editura Info Team, 1995

DENIZE, EUGEN *Italia și italienii în cultura română până la începutul secolului al XIX-lea*, București, Editura Mica Valahie, 2002

ZSUZSA, BOKOOR- coordonator, *În căutarea țărâmului promis. Italienii din România*, Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, COLECȚIA MINORITĂȚI, Cluj, 2017

GROSARU, IOANA și TARABEGA GABRIELA *Italienii din România. O istorie în imagini*, București 1998

FERRARINI, MODESTO GINO „*Istorie*” *din viața etnicilor din România*, București, Editura Ararat, 2005

Clasa A VII-A

CUPRINS

1. ISTORIA COMUNITĂȚII

Coordonatele evoluției istorice a minorității italiene în perioada contemporană

- Lupta românilor și a italienilor în secolul naționalităților
- Influența lui Giuseppe Garibaldi în activitatea pașoptiștilor români
- Renașterea statului italian și unificarea statului român
- Români și italienii între *Tripla Alianță și Tripla Înțelegere*
- Italia și România pe scena politică europeană: tratatele bilaterale, politice și economice
- Relațiile politice și culturale româno-italiene după instalarea *cortinei de fier*
- Constituirea organizațiilor politice și culturale italiene: Asociația italienilor din România - Suceava, Liga Comunităților italiene din România - Ploiești, Comunitatea italienilor din România - Iași, Asociația culturală a friulanilor din România "*Fogolar Furlan*" - București, *Asociația Circolo Trentino* - Zărnești
- Presa în limba italiană: *Columna, Di nuovo insieme, Siamo di nuovo insieme*

2. ELEMENTE IDENTITARE

Repere culturale ale minorității italiene

- Primele publicații și gazete ale italienilor din România
- Personalități ale vieții științifice, culturale și realizările lor
- Asociații, teatre și societăți culturale italiene
- Institutul Cultural Italian - catalizator al latinității
- Manifestări artistice: literatura, pictura și sculptura italienilor din România
- Culturi în oglindă: instituții culturale românești în Italia – *Accademia di Romania*

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Coordonatele evoluției istorice a minorității italiene în perioada contemporană

Lecția: Lupta românilor și a italienilor în secolul naționalităților

Fișa de lucru

Competențe specifice vizate:

- 1.1. Formularea unor texte explicative simple utilizând adecvat termeni specifici
- 1.2. Formularea unui punct de vedere în urma lecturării unor surse care prezintă puncte de vedere diferite despre aceleași fapte/procese istorice
- 3.1. Descoperirea în diverse surse a componentelor memoriei colective care contribuie la identitatea unei comunități
- 3.2. Promovarea de elemente definitorii ale contextului cultural local care contribuie la patrimoniul național
- 3.3. Utilizarea resurselor digitale/multimedia pentru elaborarea și desfășurarea unor proiecte despre trecutul și prezentul comunității

- I. Folosind diverse surse de informare (dicționare, surse online etc.) definiți următoarele noțiuni:

Națiune.....
.....

Risorgimento.....
.....

Conștiință
națională.....
.....

- Folosind aceste noțiuni, realizați enunțuri cu conținut istoric.

II. Citiți sursele de mai jos și răspundeți cerințelor.

A.

„Unul dintre cele mai influente grupuri de revoluționari a fost Carbonarii (vanzătorii de cărbune), o organizație secretă formată în sudul Italiei la începutul secolului al XIX-lea. Inspirați de principiile Revoluției franceze, membrii săi erau în principal aparținători ai clasei de mijloc și intelectuali. După ce Congresul de la Viena a împărțit Peninsula Italică între puterile europene, mișcarea Carbonarilor s-a răspândit în Statele Papale, Regatul Sardiniei, Marele Ducat al Toscanei, Ducatul Modenei și în Regatul Lombardo-Venețian. Revoluționarii erau înfricoșați de faptul că autoritățile regale au dat o hotărâre prin care oricine participa la întâlnirile Carbonarilor era condamnat la moarte. Societatea, cu toate acestea, a continuat să existe și a fost la originea multor tulburări politice în Italia din 1820 până după unificare”

https://ro.wikipedia.org/wiki/Unificarea_Italiei

B.

„Trebuie să fim atenți la această situație, dacă dorim să surprindem sensul căpătat de gândirea și de acțiunea lui Giuseppe Mazzini, care, în cursul anilor '30 ai secolului XIX, nu se limitează la fondarea organizației „Tânăra Italie”, care poate fi considerată primul partid politic italian, după experiența sectelor și a societăților secrete (este renumită mai ales aceea a „carbonarilor”, din care, în Moldova, s-au inspirat „cărvunarii” din timpul principelui Ion Sandu Sturdza). Mazzini participă la constituirea „Tinerei Polonii”, a „Tinerei Germanii”, participă la luptele politice din Elveța, țintește, în fine, la un obiectiv mai ambițios: pentru a folosi cuvintele lui Adolfo Omodeo, „pentru a smulge Franței hegemonia conștiinței europene, el fonda în 1834 Tânăra Europă.”

Arduino AGNELLI - *Ideea de națiune în secolul al XIX-lea în țările care luptau pentru independență*

1. Identificați o societate secretă revoluționară care se regăsește atât în sursa A cât și în sursa B;
.....
2. Menționați, din sursă, felul în care revoluționarii moldoveni au fost inspirați de evenimentele din Italia;

-
-
3. Precizați o sursă de inspirație pentru revoluționarii italieni (sursa A) și numele unui revoluționar italian (sursa B).
-
-

III. În prima imagine de mai jos este un monument dedicat revoluționarului italian Giuseppe Mazzini, iar în cea de-a doua sunt studenți revoluționari moldoveni și munteni care prezintă la Paris tricolorul românesc cu deviza „Dreptate, Frăție”. Folosind surse de informare online, identificați și alte manifestări artistice (picturi, poezii, monumente etc) dedicate unificării și independenței naționale, din secolul al XIX, atât pentru statele italiene, cât și pentru Țările Române.

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Monument to Giuseppe Mazzini - Rome, Italy - DSC01308.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Monument_to_Giuseppe_Mazzini_-_Rome,_Italy_-_DSC01308.jpg)
<https://sites.google.com/site/personalitati1848/>

- IV. Imaginați-vă că aveți posibilitatea să adresați întrebări unui revoluționar italian și unui revoluționar român din secolul al XIX-lea. Ce ați vrea să știți? Formulați și posibile răspunsuri.

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Coordonatele evoluției istorice a minorității italiene în perioada contemporană

Lecția: Influența lui Giuseppe Garibaldi în activitatea pașoptiștilor români

Fișa de lucru

Competențe specifice vizate:

- 1.1. Formularea unor texte explicative simple utilizând adecvat termeni specifici
- 1.2. Formularea unui punct de vedere în urma lecturării unor surse care prezintă puncte de vedere diferite despre aceleași fapte/procese istorice
- 2.1. Identificarea interacțiunilor dintre diferiți actori implicați într-un eveniment sau proces istoric
- 2.3. Comentarea posibilelor diferențe de atitudine în legătură cu prezentarea acelorași fapte/procese istorice
- 3.1. Descoperirea în diverse surse a componentelor memoriei colective care contribuie la identitatea unei comunități

- I. Folosind termenii și noțiunile din lista de mai jos, realizați un text cu conținut istoric de aproximativ 15 rânduri.

Lista de termeni: pașoptiști, națiune, „Primăvara popoarelor”, revoluție, stat modern.

- II. Citiți cu atenție cele două surse și răspundeți cerințelor

A.

„Revoluția Română de la 1848 a fost parte a revoluției europene din același an și expresie a procesului de afirmare a națiunii române și a conștiinței naționale. Un factor

deosebit de important l-a constituit Revoluția Franceză din februarie 1848 care a avut repercusiuni asupra întregii Europe. Deoarece Franța era un stat național unitar, revoluția de aici a avut un predominant caracter social, pe când în celelalte țări a luat diferite forme, după necesitățile locale. Astfel că, principiul libertăților cetățenești cerute de revoluționarii francezi a evoluat și s-a transformat în libertăți naționale pentru popoarele supuse, iar peste revendicările sociale s-a suprapus ideea de unitate națională.

Revoluția Română de la 1848 s-a desfășurat în condițiile în care părți din teritoriul național se aflau în stăpânirea imperiilor vecine (Transilvania și Bucovina – Imperiul Habsburgic, Basarabia – Imperiul Rus), în timp ce Moldova și Țara Românească erau constrânse să accepte protectoratul Rusiei țariste și suzeranitatea Imperiului Otoman”

https://ro.wikipedia.org/wiki/Revolu%C8%9Bia_Rom%C3%A2n%C4%83_din_1848

B.

„Poporul italian avea ca doleanțe: libertățile economice și sociale, drepturile politice, înlăturarea asupririi străine și unitatea națională.

Scânteia care aprinde revoluția se naște la Milano și la Veneția, de unde sunt alungate trupele imperiale. Revoluționarii creează Republica de la Roma, al cărui conducător va fi Giuseppe Mazzini, care avea puternice idealuri democratice.

Regele din statul Piemont dorea unificarea Italiei și pornește un război împotriva habsburgilor, dar se teme de revoluționarii care voiau să facă din Italia o Republică. Nesigur și lipsit de ajutorul populației, regele este învins. Preferă să facă o înțelegere cu Franz Iosif. Peste ceva timp este cucerită Republica Veneția și împotriva Republicii romane sunt trimise trupe hasburgice, franceze și ale regelui din Sudul Italiei. Deși au apărat eroic Roma, revoluționarii lui Garibaldi sunt înfrânți”

<https://historia.ro/>

1. Precizați care este diferența între „*principiul libertăților cetățenești*” și ideea de „*libertăți naționale*”, plecând de la informațiile din sursa A;
2. Precizați, conform celor două surse, care este imperiul european aflat în conflict atât cu revoluționarii români, cât și cu revoluționarii italieni;
3. Precizați numele celor doi revoluționari italieni amintiți în sursa B.

III. Realizați o analiză comparativă a revoluției pașoptiste din Țările Române și a revoluției din Italia, stabilind asemănări și deosebiri. Completați schema de mai jos:

Cauze:

Asemănări:

.....
.....

Deosebiri:

.....
.....

Categorii sociale implicate:

Asemănări:

.....
.....

Deosebiri:

.....
.....

Urmări:

Asemănări:

.....
.....

Deosebiri:

.....
.....

IV. Realizați o fișă de personaj pentru Giuseppe Garibaldi și una pentru Nicolae Bălcescu. Adăugați-le la portofoliul personal.

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Coordonatele evoluției istorice a minorității italiene în perioada contemporană

Lecția: Renașterea statului italian și unificarea statului român

Fișa de lucru

Competențe specifice vizate:

- 1.1. Formularea unor texte explicative simple utilizând adecvat termeni specifici
- 2.1. Identificarea interacțiunilor dintre diferiți actori implicați într-un eveniment sau proces istoric
- 2.2. Formularea de opinii pornind de la analiza unor surse care prezintă puncte de vedere diferite despre aceleași fapte/procese istorice
- 3.1. Descoperirea în diverse surse a componentelor memoriei colective care contribuie la identitatea unei comunități.

I. I. Găsiți corespondența între datele de pe coloana din stânga și evenimentele de pe coloana din dreapta privind viața și activitatea regelui Victor Emanuel al II-lea.

Victor Emanuel al II-lea

1849-1864

Italiai

Garibaldi îi predă regelui Victor Emmanuel II sudul

1860

Alianța cu Prusia împotriva Austriei

Roma devine capitala Italiei

1866

Rege al Piemontului

1871

II. Completați textul de mai jos cu informațiile din lista dată.

Statul român s-a constituit prin unirea.....și.....sub numele de.....Această unire personală a fost posibilă ca urmare a unor prevederi din.....

Cel care a unit cele două provincii prin dubla alegere a fost.....Unirea politică s-a realizat în anul.....Consolidarea statului s-a realizat prin reformele noului domnitor precum.....și.....

Listă: Legea instrucțiunii publice, Alexandru Ioan Cuza, 1862, Moldova, Țara Românească, Convenția de la Paris, Principatele unite ale Moldovei și Valahiei, reforma agrară

III. Analizați sursele de mai jos și răspundeți cerinței.

Alexandru Ioan Cuza și alegerile din
Țara Românească

(24 ianuarie 1859)

Bettino Ricasoli prezintă plebiscitul lui
Victor Emanuel II

(22 martie 1860)

<https://www.romania-actualitati.ro/emisiuni/istorica/unirea-principatelor-romane-sase-portrete-id92650.html>

<https://artsandculture.google.com/asset/bettino-ricasoli-presents-the-plebiscite-to-vittorio-emanuele-ii-march-22nd-1860-angelo-capisani/aAEuSCbtgqwCCw?hl=ro>

Plecând de la cele două imagini, identificați trei asemănări și trei deosebiri în procesul de unificare al celor două state.

Asemănări:

Deosebiri:

IV. Realizați un aritmogrif cu titlul „România și Italia în secolul națiunilor”. Folosiți expresia „*unitate națională*” ca soluție.

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Coordonatele evoluției istorice a minorității italiene în perioada contemporană

Lecția: Românii și italienii între Tripla Alianță și Tripla Înțelegere

Fisa de lucru

Competențe specifice vizate

- 1.1. Formularea unor texte explicative simple utilizând adecvat termeni specifici
- 1.2. Formularea unui punct de vedere în urma lecturării unor surse care prezintă puncte de vedere diferite despre aceleași fapte/procese istorice
- 1.3. Redactarea de texte diverse folosind aplicații digitale
- 2.3. Comentarea posibilelor diferențe de atitudine în legătură cu prezentarea acelorași fapte/procese istorice
- 3.1. Descoperirea în diverse surse a componentelor memoriei colective care contribuie la identitatea unei comunități
- 3.3. Utilizarea resurselor digitale/multimedia pentru elaborarea și desfășurarea unor proiecte despre trecutul și prezentul comunității

- I. Elaborați un text cu conținut istoric, de aproximativ 15 rânduri în care să utilizați următoarele noțiuni: *Antanta, Puterile Centrale, neutralitate, front, război mondial, alianță*.
- II. Alcătuiți o listă cu monumente dedicate Primului Război Mondial, atât din Italia, cât și din România. Alegeți-vă un monument și, căutând informații din surse online, realizați un proiect cu istoricul și semnificația acestuia. Prezentați-l colegilor.
- III. Pe baza sursei de mai jos, răspundeți cerințelor.

„Legiunea Română din Italia / La Legione Romana d'Italia s-a format în sfârșit în iunie 1918, fiind pusă sub comanda generalului de brigadă Luciano Ferigo, fost atașat militar în România și căsătorit cu o româncă. Tabăra și comandamentul au fost stabilite la Avezzano, unde erau trimiși soldații români

pentru a fi echipați și instruiți. Anterior, într-o scrisoare trimisă de ofițerii români, aceștia scriau:

„Suntem hotărâți să ne jertfim sufletul nostru, corpul nostru, averile noastre, viața noastră, tot ce avem, știind bine că ne jertfim pentru a apăra dreptul și civilizația, libertatea și progresul popoarelor și națiunilor. Am fi fericiți dacă batalioanele noastre ar putea avea norocul să se adune sub steagul nostru național”.

Românii purtau uniforme italiene, cu tricolorul cu dungi orizontale – steagul românilor transilvăneni – și au primit dreptul de a lupta sub propriul steag, sfințit lângă Roma de către preotul greco-catolic Vasile Lucaciu, vechi luptător pentru cauza românilor din Imperiul Austro-Ungar. Alți români luptau deja ca voluntari în cadrul trupelor italiene Arditi.”

<https://historia.ro/>

1. Conform textului, precizați din ce regiune istorică erau românii care au format „Legiunea Română din Italia”?

.....

2. Spuneți, așa cum reiese din text, care este motivul participării la război al românilor din „Legiunea Română din Italia”.

.....
.....

3. Cum vă explicați că, deși România și Italia erau în aceeași alianță, acești români s-au dus să lupte în Italia? Voi ce ați fi făcut în locul lor?

- IV. Consultând o monografie locală și surse de informare online, identificați o personalitate a localității voastre din Primul Război Mondial. Realizați un proiect privind viața și activitatea acelei personalități. Prezentați proiectul colegilor voștri.

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Coordonatele evoluției istorice a minorității italiene în perioada contemporană

Lecția: Italia și România pe scena politică europeană: tratatele bilaterale, politice și economice

Fișa de lucru

Competențe specifice vizate

- 1.1. Formularea unor texte explicative simple utilizând adecvat termeni specifici
- 1.2. Formularea unui punct de vedere în urma lecturării unor surse care prezintă puncte de vedere diferite despre aceleași fapte/procese istorice
- 1.3. Redactarea de texte diverse folosind aplicații digitale
- 2.1. Identificarea interacțiunilor dintre diferiți actori implicați într-un eveniment sau proces istoric
- 2.2. Formularea de opinii pornind de la analiza unor surse care prezintă puncte de vedere diferite despre aceleași fapte/procese istorice
- 2.3. Comentarea posibilelor diferențe de atitudine în legătură cu prezentarea acelorași fapte/procese istorice

I. În urma tratatelor de pace de la Paris –Versailles, după Primul Război Mondial, atât România, cât și Italia au suportat modificări teritoriale. Informați-vă privind participarea României și Italiei la aceste tratate și răspundeți următoarelor cerințe:

1. Cine a reprezentat Italia la aceste tratate? Dar România?

.....

2. Care au fost așteptările teritoriale ale României și ale Italiei și ce au primit la sfârșitul tratatelor de pace?

România.....

.....

.....

Italia.....
.....
.....

II. Completați schema de mai jos:

III. Citiți cu atenție sursa de mai jos și răspundeți cerințelor.

„Eforturile diplomației românești interbelice pe lângă oamenii politici italieni pentru găsirea formulelor de compromis au fost constante și nenumărate. Inclusiv, regele Ferdinand a fost în două rânduri în Italia pentru discuții. Apoi miniștri și prim miniștri. Abia cu venirea la guvernare a generalului, viitor mareșal Alexandru Averescu, în anul 1926, România a reușit să semneze un tratat de prietenie și colaborare cu Italia, semnat la 16 septembrie 1926 și ratificat la 18 iulie 1927, fără însă a se recunoaște Basarabia ca parte a statului național unitar român.”

<https://www.romania-actualitati.ro/emisiuni/istorica/relatiile-bilaterale-romano-italiene-in-perioada-interbelica-id162969.html>

1. Transcrieți, din text, numele suveranului României care face eforturi pentru încheierea unui tratat cu Italia.
.....
2. Ce prim-ministru român reușește să încheie un tratat cu Italia, așa cum reiese din sursă?
.....
3. Documentați-vă din surse on line și explicați motivul pentru care Italia nu recunoaște alipirea Basarabiei la România. Discutați aceste motive într-o dezbatere cu colegii având în vedere argumente pro și contra acestei decizii.

IV. Găsiți corespondența între elementele coloanelor de mai jos:

Coloana A

Coloana B

1. Germania
2. Italia
3. Mica Înțelegere
4. Înțelegerea Balcanică
5. Pactul Anticomintern

- a. 25 noiembrie 1936
- b. România, Cehoslovacia, Iugoslavia
- c. Nazism
- d. Fascism
- e. 9 februarie 1934

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Coordonatele evoluției istorice a minorității italiene în perioada contemporană

Lecția: - Relațiile politice și culturale româno-italiene după instalarea *cortinei de fier*

Fișa de lucru

Competențe specifice vizate

- 1.1. Formularea unor texte explicative simple utilizând adecvat termeni specifici
- 1.2. Formularea unui punct de vedere în urma lecturării unor surse care prezintă puncte de vedere diferite despre aceleași fapte/procese istorice
- 2.1. Identificarea interacțiunilor dintre diferiți actori implicați într-un eveniment sau proces istoric
- 2.3. Comentarea posibilelor diferențe de atitudine în legătură cu prezentarea aceluiași fapt/procese istorice
- 3.1. Descoperirea în diverse surse a componentelor memoriei colective care contribuie la identitatea unei comunități
- 3.3. Utilizarea resurselor digitale/multimedia pentru elaborarea și desfășurarea unor proiecte despre trecutul și prezentul comunității

- I. Realizați un text, de aproximativ 15 rânduri, cu conținut istoric, folosind noțiunile: „*cortina de fier*”, *diplomație, negociere, comunism, conflict, colaborare*.
- II. Citiți cu atenție sursa următoare și răspundeți cerințelor.

„În pofida greutăților din timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, institutul românesc și-a continuat totuși activitățile, consolidându-și reputația de academie culturală străină. Marile probleme au apărut odată cu instalarea dictaturii comuniste în România. După directoratul arheologului Scarlat Lambrino (1941-1947), succesiv mandatului de câteva luni al lui D. Găzdaru (1 noiembrie 1940 - 31 martie 1941), lăcașul românesc a intrat într-o lungă perioadă de beznă, din care a ieșit definitiv doar după 1990. Înainte de perioada „liberală” a ceaușismului, în care instituția a fost parțial recuperată sub numele de „Biblioteca Română din Roma”, inclusiv prin reacordarea unor burse (1969-1973), dar și în ultimele decenii de comunism, autoritățile românești au compromis voit menirea ei originală.”

Accademia di Romania. Istoria unei instituții românești la Roma, după 90 de ani

http://www.orizonturiculturale.ro/ro_recenzii_Horia-Corneliu-Cicortas.html

1. Identificați instituția la care face referire textul;
2. Extrageți din text informația care face referire la felul în care a funcționat această instituție în perioada comunistă;
3. Organizați un joc de rol împreună cu colegii voștri privind atitudinea pe care au avut-o autoritățile comuniste din România față de această instituție . Aveți în vedere:
 - Ce înseamnă regim totalitar?
 - Care este rolul unor instituții de cultură într-un astfel de regim?
 - Care este scopul urmărit în relațiile externe de un regim totalitar?
 - Cum privesc reprezentanții instituției deciziile adoptate în România?

Sugestie: Vă puteți folosi și de informațiile aflate la ora de istorie.

- III. Completați schema de mai jos cu noțiunile din listă:

Relațiile româno-italiene în perioada comunistă:

1948 – 1955

1955-1962 –

1962-1989 –

Listă: *conflict, destindere parțială, colaborare*

- IV. Plecând de la informațiile de mai jos, identificați în rândul cunoșcărilor voștri un cetățean italian care s-a confruntat cu o astfel de situație în perioada comunistă. Prezentați povestea colegilor și adăugați-o la portofoliul personal.

„ În ceea ce îi privește pe cetățenii italieni din România se poate vorbi de mai multe etape. Într-o primă fază a existat un „exod”, urmat apoi de o etapă în care era practic imposibilă repatrierea în mod legal (1951-1955). Următoarea etapă s-a caracterizat prin repatrieri individuale în urma multiplelor note-verbale și proteste înaintate de diplomații italieni de la București. Începând cu 1957-1958, autoritățile române au apelat la numeroase constrângeri pentru a-i determina pe membrii coloniei italiene să renunțe la cetățenia italiană și să solicite cetățenia română.”

file:///C:/Users/Profesor/Downloads/Simona%20STANCIU_crina_capota_rezumat_ro_2014-09-16_10_06_04.pdf

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Coordonatele evoluției istorice a minorității italiene în perioada contemporană

Lecția: Constituirea organizațiilor politice și culturale italiene: Asociația italienilor din Romania - Suceava, Liga Comunităților italiene din Romania - Ploiești, Comunitatea italienilor din România - Iași, Asociația culturală a friulanilor din România "Fogolar Furlan"- București, Asociația Circolo Trentino - Zărnești

Fișa de lucru

Competente specifice vizate

1.3. Redactarea de texte diverse folosind aplicații digitale

2.1. Identificarea interacțiunilor dintre diferiți actori implicați într-un eveniment sau proces Istoric

3.1. Descoperirea în diverse surse a componentelor memoriei colective care contribuie la identitatea unei comunități

3.3. Utilizarea resurselor digitale/multimedia pentru elaborarea și desfășurarea unor proiecte despre trecutul și prezentul comunității

3.3. Utilizarea resurselor digitale/multimedia pentru elaborarea și desfășurarea unor proiecte despre trecutul și prezentul comunității

- I. Consultând site-urile asociațiilor minorităților din localitatea voastră, realizați un ghid turistic în care să precizați și obiectivele turistice reprezentative pentru aceste minorități.

Sugestie:

Faceți din acest proiect unul al întregii clase. Împărțiți clasa pe grupe, în funcție de câte minorități identificați în localitatea voastră. Prezentați proiectele în fața colegilor voștri.

- II. Accesând linkul de mai jos, vizionați filmul realizat de **ROASIT** (Asociația Italianilor din România) și răspundeți cerinței.

<https://www.youtube.com/watch?v=TtQZc06V5CI>

- Argumentați necesitatea existenței unei asociații care să reprezinte minoritatea italienilor din România.
- III. Realizați în clasa voastră propria asociație care să reprezinte minoritatea italienilor din România.

Stabiliți în mod democratic:

- care sunt obiectivele;
- cine o va conduce;
- ce rol revine fiecărui membru;
- ce mijloace veți folosi pentru a vă promova;
- cum intenționați să țineți legătura cu țara de origine;
- care vor fi legăturile cu comunitatea în care trăiți.

IV. Alcătuiți o listă de zece întrebări pe care ați adresa-o reprezentantului unei asociații a italienilor din România.

Organizați, cu ajutorul profesorului vostru, o întâlnire cu un reprezentat al unei asociații a italienilor din România și încercați să aflați răspunsul la întrebările voastre.

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Coordonatele evoluției istorice a minorității italiene în perioada contemporană

Lecția: Presa în limba italiană: Columna, Di nuovo insieme, Siamo di nuovo insieme

Fișa de lucru

Competente specifice vizate

1.3. Redactarea de texte diverse folosind aplicații digitale

2.1. Identificarea interacțiunilor dintre diferiți actori implicați într-un eveniment sau proces Istoric

3.1. Descoperirea în diverse surse a componentelor memoriei colective care contribuie la identitatea unei comunități

3.3. Utilizarea resurselor digitale/multimedia pentru elaborarea și desfășurarea unor proiecte despre trecutul și prezentul comunității

3.3. Utilizarea resurselor digitale/multimedia pentru elaborarea și desfășurarea unor proiecte

- I. Accesând linkul de mai jos, veți putea citi un număr al publicației „*Siamo di nuovo insieme*”. După ce o analizați, răspundeți cerințelor.

<https://roasit.ro/wp-content/uploads/2023/03/SDNI-117-118-mar-2023-LR.pdf>

1. Care sunt domeniile de interes ale acestei publicații?
 2. Care sunt elementele de particularitate?
 3. Povestiți colegilor voștri un articol care v-a impresionat.
- II. Împreună cu colegii voștri, scrieți un număr al unei reviste româno-italiană. Aveți în vedere următoarele aspecte:
- numele revistei;
 - cine o să fie coordonatorul;
 - cuprinsul;
 - rolul fiecărui elev;
- III. Realizați un interviu cu un membru al comunității italiene din România. Prezentați interviul în fața colegilor voștri și discutați despre importanța fiecărui membru în cadrul comunității. Alcătuiți un portofoliu al clasei cu toate personalitățile prezentate.
- IV. Alcătuiți un album foto al clasei în care să reuniți fotografii vechi de familie ale tuturor. Scrieți explicații în dreptul fiecărei fotografii (data, locul și semnificația momentului). Purtați discuții despre felul în care aceste fotografii vă pot ajuta în a scrie istoria comunității din care faceți parte.

Unitatea de învățare: Istoria comunității

Tema: Coordonatele evoluției istorice a minorității italiene în perioada contemporană

Fișă de evaluare

Fișa de evaluare

Competențe specifice vizate

- 1.1. Formularea unor texte explicative simple utilizând adecvat termeni specifici
- 2.1. Identificarea interacțiunilor dintre diferiți actori implicați într-un eveniment sau proces istoric
- 2.3. Comentarea posibilelor diferențe de atitudine în legătură cu prezentarea aceluiași fapte/ procese istorice
- 3.1. Descoperirea în diverse surse a componentelor memoriei colective care contribuie la identitatea unei comunități

I. Stabiliți valoarea de adevăr pentru următoarele afirmații, încercuind A pentru cele adevărate și F pentru cele false. **3 puncte (0.5*6)**

- Statul român și statul italian s-au creat în secolul al XIX-lea; **A/F**
- Giuseppe Garibaldi a fost un patriot român care a luptat pentru unificarea principatelor române; **A/F**
- Nicolae Bălcescu a fost un revoluționar din secolul al XIX-lea din Țara Românească; **A/F**
- Lupta națională a italienilor i-a influențat și pe naționaliștii români; **A/F**
- România și Italia au aderat la Tripla Înțelegere în timpul Primului Război Mondial; **A/F**
- În Italia s-a instaurat comunismul după al II-lea Război Mondial; **A/F**

II. „Ceea ce fotografiile nu spun sau, mai degrabă, ascund în mod inevitabil, sunt poveștile dramatice ale deșurării și ale îndepărtării de cei dragi, pe care toți emigranții le-au trăit”

<https://www.icr.ro/pagini/de-la-emigrare-la-integrare-italienii-din-romania-in-secolele-xix-xx-in-expozitie-foto-documentara>

Pornind de la citatul de mai sus, explicați sensul cuvântului „*deșurător*”

1 punct

III. Realizați enunțuri istorice utilizând următoarele noțiuni: **2 puncte (0.5*4)**
națiune, pașoptiști, unificare, Risorgimento.

Notă: se punctează coerența exprimării, folosirea noțiunilor cu sensul potrivit, respectarea cronologiei și a realității istorice.

IV. Scrieți un articol de aproximativ 10 rânduri imaginându-vă că sunteți un reporter și trebuie să povestiți despre activitatea unei personalități care a contribuit la crearea comunității de italieni din care faceți parte. **3 puncte (1*3)**

Notă: se punctează coerența exprimării, alegerea unei personalități relevante, evidențierea rolului personalității alese.

Se acordă un punct din oficiu

Nota maximă: 3+1+2+3+1= 10

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Tema: Repere culturale ale minorității italiene

Lecția: Primele publicații și gazete ale italienilor din România

Fișa de lucru

Competențe specifice vizate:

- 1.2. Formularea unui punct de vedere în urma lecturării unor surse care prezintă puncte de vedere diferite despre aceleași fapte/procese istorice
- 2.2 Formularea de opinii pornind de la analiza unor surse care prezintă puncte de vedere diferite despre .aceleași fapte/procese istorice
- 3.1. Descoperirea în diverse surse a componentelor memoriei colective care contribuie la identitatea unei comunități

I. Citiți cu atenție textul de mai jos și răspundeți cerințelor.

„Cu adevărat strămoșii ziarelor sunt gazetele scrise de mână ale italienilor, numite *avvisi* sau *gazettes*, care au apărut la Veneția în secolul al XVI-lea. În 1556, Guvernul de la Veneția a scos „Notizie scritte”, care arătau ca niște scrisori, iar informațiile incluse în paginile lor erau pe subiecte militare, politice și economice. Ca o curiozitate pentru zilele noastre reținem că nu apăreau informații și despre Veneția.

Avvisi erau de două feluri: publice și secrete. Cele publice erau vândute cu prețul de o gazetă (monedă venețiană a acelor timpuri), de unde și numele de gazetă care s-a păstrat până astăzi. Cele secrete erau destinate unui public restrâns, conțineau informații sensibile, ceea ce astăzi numim „informări” și „stenograme”, și erau destinate oficialilor.”

<https://ziarullumina.ro/societate/timp-liber/din-istoria-primelor-reviste-si-ziare-86377.html>

1. Numiți secolul în care au apărut primele gazete scrise.

.....

2. De unde provine termenul de „gazetă”, așa cum reiese din text?

.....

3. Extrageți din text fragmentul din care reiese faptul că italienii sunt autorii primelor gazete.

.....

.....

- II. În imaginea de mai jos sunt cărți ale unor autori români traduse în italiană. Plecând de la această imagine, răspundeți cerințelor.

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Tema: Repere culturale ale minorității italiene

Lecția: Personalități ale vieții științifice, culturale și realizările lor

Fișa de lucru

Competențe specifice vizate:

- 1.3. Redactarea de texte diverse folosind aplicații digitale
- 2.1. Identificarea interacțiunilor dintre diferiți actori implicați într-un eveniment sau proces Istoric
- 3.1. Descoperirea în diverse surse a componentelor memoriei colective care contribuie la identitatea unei comunități
- 3.3. Utilizarea resurselor digitale/multimedia pentru elaborarea și desfășurarea unor proiecte despre trecutul și prezentul comunității

- I. Cu ajutorul unui sistem GPS, identificați pe o hartă a Bucureștiului strada Luigi Cazzavillan. Aflați de ce se numește așa și care sunt realizările acestei personalități.
- II. Imaginile de mai jos reprezintă clădiri din România proiectate de arhitecți italieni. Realizați un text, de aproximativ 15 rânduri, privind conservarea și valorizarea moștenirii multiculturale.

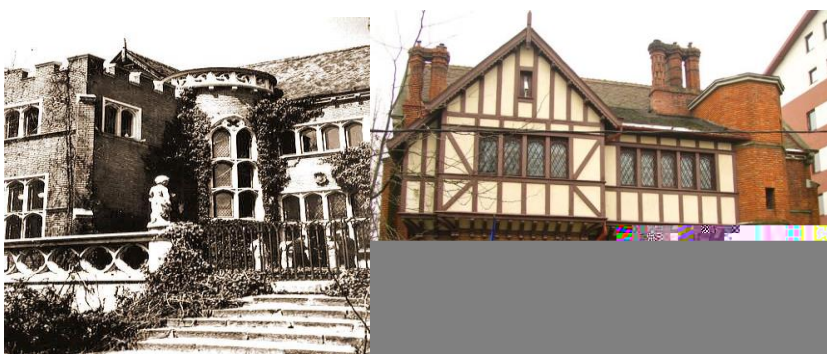
Casa I. Tabacu – arhitect Victor Asquini

<https://punctedefuga.ro/2014/01/casa-i-tabacu-arhitect-victor-asquini/>

Clădirea Gării – Curtea de Argeș – arhitect Giulio Magni)

<https://bucurestivechisinoi.ro/2015/02/giulio-magni-arhitect-de-gari/>

Muzeul de Artă Medievală – D. Minovici – arhitect Enzo Canella

<https://bucurestivechisinoi.ro/2011/02/muzeul-de-arta-medievala-inginer-d-minovici-arhitect-enzo-canella/>

- III. *Plecând de la textul de mai jos, identificați o personalitate politică din România, aparținând acestei familii, care și-a desfășurat activitatea în secolul al XIX-lea.*

„Familia Rosetti este una dintre cele mai vechi familii bizantine și una dintre cele mai mari familii boierești care au marcat istoria celor două principate ale Moldovei și Munteniei. De origine genoveză, prin secolul al XIII-lea, unii dintre membrii săi s-au hotărât să-și găsească mărirea și belșugul la Constantinopol. Unde, între altele, vor fi fost nevoiți să treacă, fără să șovăie prea mult, la ortodoxie. Așa au devenit Rosetteștii membri de vază ai aristocrației bizantine. Cu funcții și atribuții importante. Precum cea de *logothet* sau de *scevophilax*, altfel spus de administratori ai finanțelor și responsabili cu mânuirea odoarelor și vaselor sfinte la Patriarhia din Constantinopol.”

<https://sorinadanaila.ro/crampeie-rosetteti/>

- IV. Identificați în localitatea voastră un reprezentant al vieții științifice și culturale care face parte din rândul minorității căreia îi aparțineți. Prezentați personalitățile găsite colegilor voștri și discutați despre felul în care diversitatea etnică și culturală contribuie la imaginea localității voastre. Adăugați fișele realizate la portofoliul clasei.

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Tema: Repere culturale ale minorității italiene

Lecția: Asociații, teatre și societăți culturale italiene. Institutul Cultural Italian – catalizator al latinității.

Fișa de lucru

Competente specifice vizate:

- 1.1. Formularea unor texte explicative simple utilizând adecvat termeni specifici
- 1.3. Redactarea de texte diverse folosind aplicații digitale
- 2.1. Identificarea interacțiunilor dintre diferiți actori implicați într-un eveniment sau proces istoric
- 2.3. Comentarea posibilelor diferențe de atitudine în legătură cu prezentarea acelorași fapte/procese istorice
- 3.1. Descoperirea în diverse surse a componentelor memoriei colective care contribuie la identitatea unei comunități

3.3. Utilizarea resurselor digitale/multimedia pentru elaborarea și desfășurarea unor proiecte despre trecutul și prezentul comunității

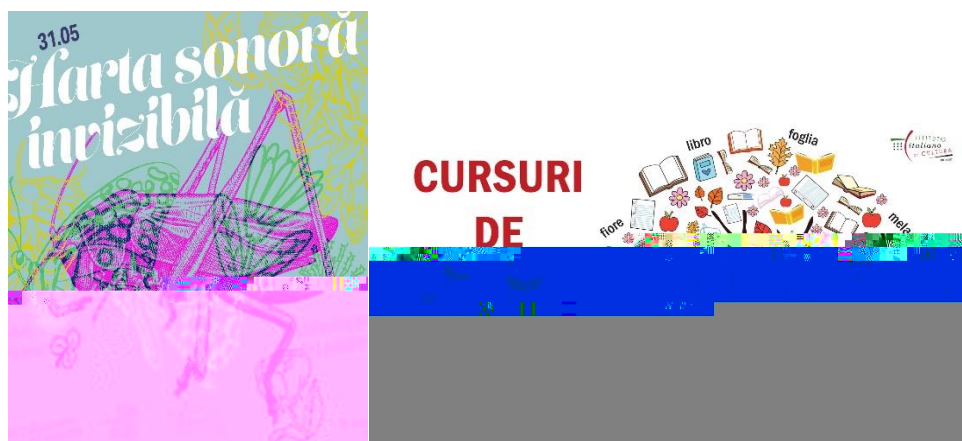
- I. Folosind aplicația **fakebook**, pe care o puteți găsi accesând linkul de mai jos, realizați o pagină a activităților culturale din clasa/școala voastră dedicate comunității italiene din România, dar și legăturilor acestei comunități cu țara de adopție și cu țara de origine.

<https://www.classtools.net/FB/home-page>

- II. Creați un afiș prin care să promovați o activitate dedicată unei activități la care participă reprezentanții mai multor etnii. Discutați tema afișului vostru în clasă și faceți un „*tur al galeriei*” cu toate afișele realizate.

Recomandare: activitatea poate fi realizată și pe grupe.

- III. În imaginile de mai jos sunt activități promovate de **Instituto Italiano di Cultura Bucarest**. Analizați-le și identificați ce acțiuni susține acest institut.

<https://www.facebook.com/IstitutoItalianoDiCulturaBucarest>

- IV. Accesând site-ul RO.AS.IT. (<https://roasit.ro/>), identificați o personalitate care reprezintă comunitatea italienilor din România. Căutați mai multe informații despre activitatea acestei personalități. Prezentați proiectul în fața colegilor și discutați despre importanța existenței unei astfel de asociații.

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Tema: Repere culturale ale minorității italiene

Lecția: Manifestări artistice: literatura, pictura și sculptura italienilor din România.

Fișa de lucru

Competențe specifice vizate

- 1.1. Formularea unor texte explicative simple utilizând adecvat termeni specifici
- 1.3. Redactarea de texte diverse folosind aplicații digitale
- 2.1. Identificarea interacțiunilor dintre diferiți actori implicați într-un eveniment sau proces istoric
- 3.1. Descoperirea în diverse surse a componentelor memoriei colective care contribuie la identitatea unei comunități
- 3.3. Utilizarea resurselor digitale/multimedia pentru elaborarea și desfășurarea unor proiecte despre trecutul și prezentul comunității

V. Picturile de mai jos aparțin pictoriței **Nina Batalli Cosmovici**.

Căutați informații privind viața și opera sa și realizați un proiect cu aceste informații pe care să-l prezentați colegilor voștri.

Casă la marginea lacului

Amintiri de la Balcic

Flori - iederă

<https://www.artnet.com/artists/nina-batalli-cosmovici/>

VI. Pornind de la informațiile oferite de sursă, realizați un eseu, de aproximativ 15 rânduri, în care să prezentați importanța unei lucrări privind activitatea culturală a italienilor din România.

(Gabriela Tarabega Comarnescu)

„*Măria Sa Actorul. Exerciții de admirație*, ediție alcătuită de Gabriela Tarabega Comarnescu, pe baza textelor scrise de jurnalistul Eugen Comarnescu, ce conțin portrete ale unor mari actori care au sfințit cu talentul lor scena teatrului românesc, precum și cronici dramatice ale unor spectacole de referință.”

<https://romulussiremus.wordpress.com/2017/11/08/invitatie-la-lansare-de-carte-maria-sa-actorul-exercitii-de-admiratie/>

- VII. Poezia prezentată în continuare aparține unui poet ce provine dintr-o familie româno-italiană. Căutați mai multe opere ale unor autori ce fac parte din rândul comunității italiene din România și organizați o oră de lectură.

Mihai Niculiță "Cireșul tăiat"

*"Plecați de-acasă rând pe rând
Și depărtați de întâmplare.
Noi am uitat cireșu-n floare
Sub care întârziam fără cuvânt.*

*Ne despărțea un gard, un zid,
Ne viscoleau de sus petale
Și eu mă străduiam timid
Să urmez zborul visurilor tale.*

*În lipsa noastră au tăiat cireșul
Ce cu petale ne-a cernut
Și numai noi știm înțelesul
Acelor ani ce nu mai sunt."*

- VIII. Organizați un concurs, la nivelul clasei, privind activitatea artistică și culturală a italienilor din România.

Sugestii:

- dați un nume concursului;
- împărțiți clasa în grupe eterogene din punct de vedere valoric;
- fiecare grupă să-și aleagă un lider;
- dați un nume grupei care să provină de la o personalitate din domeniul culturii sau artei care are legătură cu tema concursului. Justificați-vă alegerea făcută.
- stabiliți domenii ale concursului (literatură, pictură, sculptură, personalități)
- concursul să cuprindă și o parte de creație artistică/ culturală;
- gândiți o modalitate prin care să fie stabilit câștigătorul (votul tuturor, decizia profesorului etc.);
- stabiliți un premiu pentru echipa câștigătoare.

Unitatea de învățare: Elemente identitare

Tema: Repere culturale ale minorității italiene

Lecția: Manifestări artistice: Culturi în oglindă: instituții culturale românești în Italia – Accademia di Romania

Fișa de lucru

Competențe specifice vizate

- 1.1. Formularea unor texte explicative simple utilizând adecvat termeni specifici
- 1.3. Redactarea de texte diverse folosind aplicații digitale
- 2.1. Identificarea interacțiunilor dintre diferiți actori implicați într-un eveniment sau proces Istoric
- 3.1. Descoperirea în diverse surse a componentelor memoriei colective care contribuie la identitatea unei comunități
- 3.3. Utilizarea resurselor digitale/multimedia pentru elaborarea și desfășurarea unor proiecte despre trecutul și prezentul comunității

I. Analizați sursele de mai jos și răspundeți cerințelor.

Sursa A.

„Demersurile pentru întemeierea Școlii Române de la Roma, împletite cu cele de fundare a Școlii Române de la Paris și precedându-le pe cele de înființare a celui alt institut românesc din Italia, ctitorit de Nicolae Iorga la Veneția, au fost demarate încă din 1911, cu ocazia Expoziției Universale de la Roma, când României i-a fost propus un prim teren în acest scop, la fel ca altor state ce își construiseră instituții academice în capitala Italiei (precum Franța, Maria Britanie și Germania) ori urmau s-o facă. Inițial, terenul destinat zidirii institutului românesc era cel ce găzduise pavilionul Statelor Unite la Expoziție, dar soluția definitivă avea să fie realizată, tot în zona Villa Borghese, însă pe terenul pe care fusese amplasat pavilionul Ungariei. Negocierile româno-italiene au fost reluate după încheierea primului război mondial. Printr-un act din 1922, semnat de Primăria orașului Roma și ambasadorul român Lahovary, României i se concesiona (în schimbul unei chirii anuale simbolice) un teren de circa 4700 metri², situat într-o poziție foarte bună în Valle Giulia, adiacentă Academiilor

Belgiei, Olandei și Suediei, în apropierea Galeriei Naționale de Artă Modernă și a Muzeului de arheologie etruscă.”

Sursa B.

Vasile Pârvan

http://www.orizonturiculturale.ro/ro_recenzii_Horia-Corneliu-Cicortas.html

1. Identificați din text, unde a avut primul sediu Școala Română de la Roma;
2. Selectați din text pasajul din care reiese activitatea istoricului Nicolae Iorga;
3. Care este decizia adoptată prin actul din 1922?
4. Căutând în surse de informare online, identificați rolul pe care l-a avut istoricul Vasile Pârvan în organizarea și funcționarea primei școli românești din Italia.

II. Accesând linkul de mai jos veți găsi o acțiune a Institutului Cultural Român în Roma.

<https://www.icr.ro/pagini/expozitia-camasa-maramureseana-maiestrie-si-simbol-la-accademia-di-romania>

- discutați cu colegii voștri despre importanța existenței unor astfel de acțiuni.

III. Folosind surse de informare online, identificați instituții care reprezintă România și în alte țări, din Europa sau de pe alte continente. Realizați un proiect privind activitățile acestor instituții și prezentați-l colegilor voștri.

Sugestii:

- discutați înainte de a vă alege instituția așa încât să fie o diversitate cât mai mare;
- proiectul vostru să cuprindă o primă parte care să țină de istoricul acelei instituții și o parte care să cuprindă activitatea din ultimii ani. Detaliați o activitate care vi se pare mai importantă;

- la partea de concluzii subliniați care este, din punctul vostru de vedere, importanța existenței unor astfel de instituții.

IV. Alcătuiți o listă de 10 activități prin care credeți că România ar putea fi reprezentată cât mai bine în Italia. Discutați lista făcută cu colegii voștri și faceți o listă comună a clasei.

Plecând de la această listă, puteți alege o activitate pe care s-o puneți în practică.

Clasa a VII-a - Competențe generale și competențe specifice ce trebuie dobândite prin studierea acestei materii

1. Utilizarea adecvată a limbajului istoric în situații noi de comunicare

1.1. Formularea unor texte explicative simple utilizând adecvat termeni specifici

- *Elaborarea unor texte care să conțină anumiți termeni specifici*
- *Deducerea sensului unui cuvânt/termen istoric prin raportare la textul citit*
- *Completarea unor texte lacunare*

1.2. Formularea unui punct de vedere în urma lecturării unor surse care prezintă puncte de vedere diferite despre aceleași fapte/procese istorice

- *Compararea critică dirijată a diferitelor tipuri de surse care să ofere informații din prezent și din trecut*
- *Participarea la traducerea unor surse istorice din alte limbi și valorificarea acestora în formularea opiniilor personale*
- *Susținerea unor puncte de vedere asupra unei teme prin jocul de rol*

1.3. Redactarea de texte diverse folosind aplicații digitale

- *Elaborarea de fișe care prezintă rezultatele investigațiilor referitoare la istoria locală, la evenimente din viața minorității, la unele obiective turistice folosind diferite instrumente digitale*
- *Analiza și descrierea unor imagini, fotografii ilustrând locuri, clădiri, preocupări specifice ale oamenilor din localitatea natală*
- *Realizarea de prezentări de grup folosind programe informatice pentru editare, sunet și animație*

2. Explorarea unei varietăți de surse istorice pentru a explica fapte și evenimente relevante pentru istoria minorității

2.1. Identificarea interacțiunilor dintre diferiți actori implicați într-un eveniment sau proces istoric

- *Comentarea denumirii unor localități pornind de la legende locale*
- *Discuții în grupuri de elevi despre atitudini ale participanților la evenimente și procese istorice*
- *Organizarea unui concurs între grupe de elevi pe tema prezentării și descrierii unui monument de patrimoniu*
- *Organizarea unui concurs de interviuri realizate prin tehnicile istoriei orale, cu persoane din comunitatea locală, participante la un anumit eveniment istoric*

2.2. Formularea de opinii pornind de la analiza unor surse care prezintă puncte de vedere diferite despre aceleași fapte/procese istorice

- *Compararea unor surse prin realizarea unui tabel care să conțină asemănările și deosebirile în prezentarea faptelor/ proceselor istorice*
- *Discuții în grupuri de elevi pentru a identifica intenția autorilor și pentru a găsi eventualele cauze pentru prezentarea diferită a faptelor/proceselor istorice*
- *Documente pentru o activitate de proiect pe tema „imaginii celuilalt”*

2.3. Comentarea posibilelor diferențe de atitudine în legătură cu prezentarea aceluiași fapte/ procese istorice

- *Formarea de „rețele de discuție” care să susțină argumentat punctul de vedere al fiecărei surse - Discutarea unor cazuri reale sau imaginare care se referă la stereotipii*
- *Utilizarea unor „lentile” (perspective) prin care se filtrează informațiile oferite de surse istorice*

3. Valorizarea identității prin participarea la activități care promovează dialogul intercultural

3.1. Descoperirea în diverse surse a componentelor memoriei colective care contribuie la identitatea unei comunități

- *Realizarea unor interviuri cu martori ai timpului*
- *Compararea informațiilor obținute de la diverși martori*
- *Observarea dirijată a diferitelor tipuri de surse nescrise (clădiri, imagini, cântece etc.) care poartă amprenta unui grup etnic, în timpul lecțiilor desfășurate în școală sau în afara ei*

3.2. Promovarea de elemente definitorii ale contextului cultural local care contribuie la patrimoniul național

- *Realizarea unui portofoliu despre moștenirea culturală a minorității în localitate*
- *Prezentarea unor elemente din patrimoniul cultural național care își au originea în localitatea natală sau în imediata vecinătate*
- *Inițierea unor colaborări cu școli din alte regiuni*

3.3. Utilizarea resurselor digitale/multimedia pentru elaborarea și desfășurarea unor proiecte despre trecutul și prezentul comunității

- *Realizarea de portofolii pe teme de cultură și istorie locală, folosind Internetul și enciclopedii în format electronic ca surse de informare*
- *Prezentarea rezultatelor investigațiilor referitoare la istoria locală, la evenimente din viața minorităților etc.*
- *Realizarea de prezentări de grup folosind programe informatice pentru editare, sunet și animați*

Anexa 1 – „Mini retetar - tradiții culinare italo-române”

RO.AS.IT- Associazione degli Italiani di Romania

consultanți: Pia Panait(Boro), Celia Onteluș, Marilena Butolo

roșii umplute cu brânză

porții: 2
timp de preparare: 30 minute

ingrediente

2 roșii mari
150 g telemea
un ou
jumătate de legătură oregano proaspăt
jumătate de legătură pătrunjel proaspăt

preparare

Se zdrobește telemeaua cu o furculiță și se amestecă cu ou, oregano și pătrunjel tocate mărunt.
Se scobesc roșiile și se umplu cu amestecul de telemea, ou și ierburi aromatate
Se bagă la cuptor 20 minute la 200 de grade.

pomodori ripieni con formaggio

porzioni: 2
tempo di preparazione: 30 minuti

ingredienti

2 pomodori grandi
150 g formaggio
uova
oregano fresco
prezzemolo fresco

preparazione

Si sbriciola il formaggio con una forchetta.
Si mischia con uova, oregano e prezzemolo.
Si incide i pomodori e si riempie con l'impasto di formaggi.
Si mette in forno 20' a 200 gradi.

pasta asciuta

porții: 6
timp de preparare: 60 minute

ingrediente pentru pasta

3 ouă / o lingură de sare / 300 g de făină

ingrediente pentru sos

30 ml ulei / o lingură de sare / 3 roșii (taiate cubulețe) / 300 ml suc de roșii
o jumătate de legătură de busuioc proaspăt / o linguriță piper / 3 căței de usturoi / parmezan răzuțit

preparare

Se frământă aluatul din ouă, ulei, sare și făină adăugată treptat. Se pudrează bine acest aluat cu făină și se întinde într-o foaie cu ajutorul unui sucitor. Se face sul și se taie fășii care se fierb în apă clocotită aproximativ 10 minute.

Pentru sos, se călește usturoiul în ulei, apoi se adaugă restul ingredientelor.
Se fierbe aproximativ 20 de minute.
Se presară parmezan răzuțit.

pasta asciuta

porzioni: 6
tempo di preparazione: 60 minuti

ingredienti per pasta

3 uova / un cucchiaio sale / 300 g farina

ingredienti per ragu

30 ml olio / 1 cucchiaio sale
3 pomodori (cubini)
300 ml sugo di pomodori / basilico
pepe / aglio / parmigiano grattugiato

preparazione

Si impasta: uovo, olio e sale.
Si mette farina. Si fa una foglia con la verga (bacchetta) non troppo sottile.
Si fa un rullo e si taglia in fasce che si bollono 10 minuti.

Per ragu, si tempera aglio in olio.
Si mettono gli ingredienti. Il ragu si fa bollire. Sopra si mette parmigiano grattugiato.

ou de broască

cantitate: 9 „ouă”
timp de preparare: 70 minute

ingrediente

100 g nucă măcinată
100 g zahăr
40 g unt la temperatura camerei
8 vișine din vișină
cacao

preparare

Se face un fel de aluat din nucă măcinată, zahăr și unt. Se fac biluțe din acest aluat, cu vișina în centru. Se lasă la frigider aproximativ o oră, apoi se tăvălesc prin cacao.

uova di rane

quantità: 9 «uova»
tempo di preparazione: 70 minuti

ingredienti

100 g noce macinate
100 g zucchero
40 g burro
8 visciole della visciolata
cacao

preparazione

Si fa una pasta di noce macinate, zucchero e burro. Si fanno biglie con questa pasta con la visciolata in mezzo.
Si mette in frigero 1 ora poi si rotola in cacao.

semilune cu nucă

cantitate: 40 semilune
timp de preparare: 40 minute

ingrediente

3 ouă
150 g zahăr
200 g nucă măcinată
500 g făină

preparare

Se bat albușurile spumă.
Se freacă gălbenușurile cu zahărul.
Se ia câte o lingură de albușuri, gălbenușuri, nucă măcinată și zahăr.
Se amestecă într-un bol. Se repetă procedura până încorporem toate ingredientele.
Se formează din aluat o foaie subțire care se decupează în forme de semilună (cu ajutorul unui pahar decupăm cercuri pe care le tăiem apoi în două cu un cuțit).
Coacem semilunele la cuptorul încins la 180 de grade până se rumenesc, aproximativ 10 minute.

mezza luna con noce

quantità: 40 pezzi
tempo di preparazione: 40 minuti

ingredienti

3 uova
150 g zucchero
200 g noce macinate
500 g farina

preparazione

Si bate spuma il albume dell'uova.
Si frega il torlo dell'uova con il zucchero.
Si prende un cucchiaino di albume dell'uova, torlo dell'uova, noce macinate e zucchero. Si impasta. Facciamo lo stesso poi con tutti gli ingredienti.
Si fa una foglia sottile e si taglia in forma di mezza Luna (con un bicchiere si taglia in forma rotonda e poi tagliamo in due con il coltello).
Si mette nel forno 10' a 180 gradi.

biscuiți din jumări

cantitate: 24 biscuiți
timp de preparare: 40 minute

ingrediente

100 g jumări
250 g făină
2 ouă
100 g zahăr

preparare

Se dau jumările prin mașina de tocat. Se amestecă jumările mărunțite cu restul ingredientelor și se formează un aluat pe care îl modelăm sub forma unui sul.
Tăiem acest sul în felii groase de 0,5 cm.
Coacem în cuptor la 180 de grade până se rumenesc (aproximativ 15 minute).

biscotti di ciccioli

quantità: 24 biscotti
tempo di preparazione: 40 minuti

ingredienti

100 g ciccioli
250 g farina
2 uova
100 g zucchero

preparazione

Triturare i ciccioli nel tritacarne.
Mescolarli col resto degli ingredienti fino ad ottenere un impasto che modelliamo a cilindro. Tagliare a fette di mezzo centimetro circa. Cuocere in forno a 180 gradi fino a doratura (circa 15 minuti).

turtoi

cantitate: 8 turte
timp de preparare: 60 minute

ingrediente

100 g mălai
600 g făină
o linguriță de sare
70 ml ulei
un plic și jumătate de drojdie uscată

preparare

Din mălai se face o mămăligă mai moale (patru măsuri de apă la o măsură de mălai), care se lasă să se răcorească, apoi se amestecă cu sare, ulei, făină și drojdie.
Se frământă un aluat pe care îl împărțim în opt părți egale, de forma și mărimea unor chifle.
Băgăm chiflele în cuptorul încins la 180 de grade și le lăsăm până se rumenesc, aproximativ 20 minute.

torta di farina di grano turco

quantità: 8 torte
tempo di preparazione: 60 minuti

ingredienti

100 g farina di grano turco
600 g farina di grano sale
70 ml olio
3 cucchiaini di lievito

preparazione

Con la farina di grano turco si fa una farina mola (4 misure di acqua e una di farina di grano turco).
Si rinfresca poi si miscuglia con sale, olio, farina e lievito.
Si impasta poi si divide in otto parte uguali in forma di panini che si mettono nel forno a 180 gradi. Si lascia fino si rumina (circa 20 minuti).

Anexa 2- Ocupații

Surse:

- Grosaru, Ioana și Tarabega, Gabriela – *Italianii din România. O istorie în imagini*, București 2012
- Asociația Italianilor din România – RO.AS.IT – *De la emigrare la integrare. Expoziție de fotografii -document*

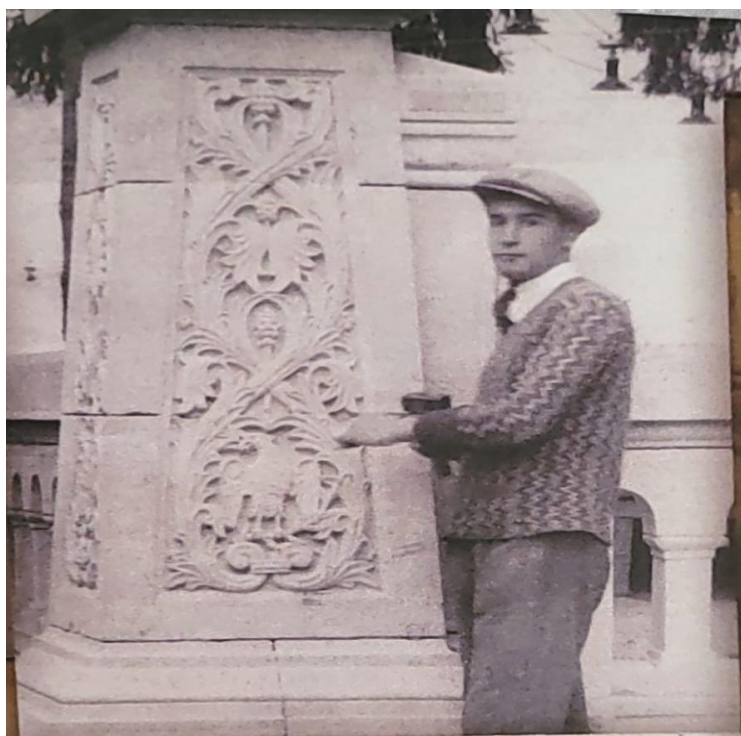
Birjar italian ce asigura legătura orașului Brezoi cu gara

Căști pe apa Lotrului, la Brezoi

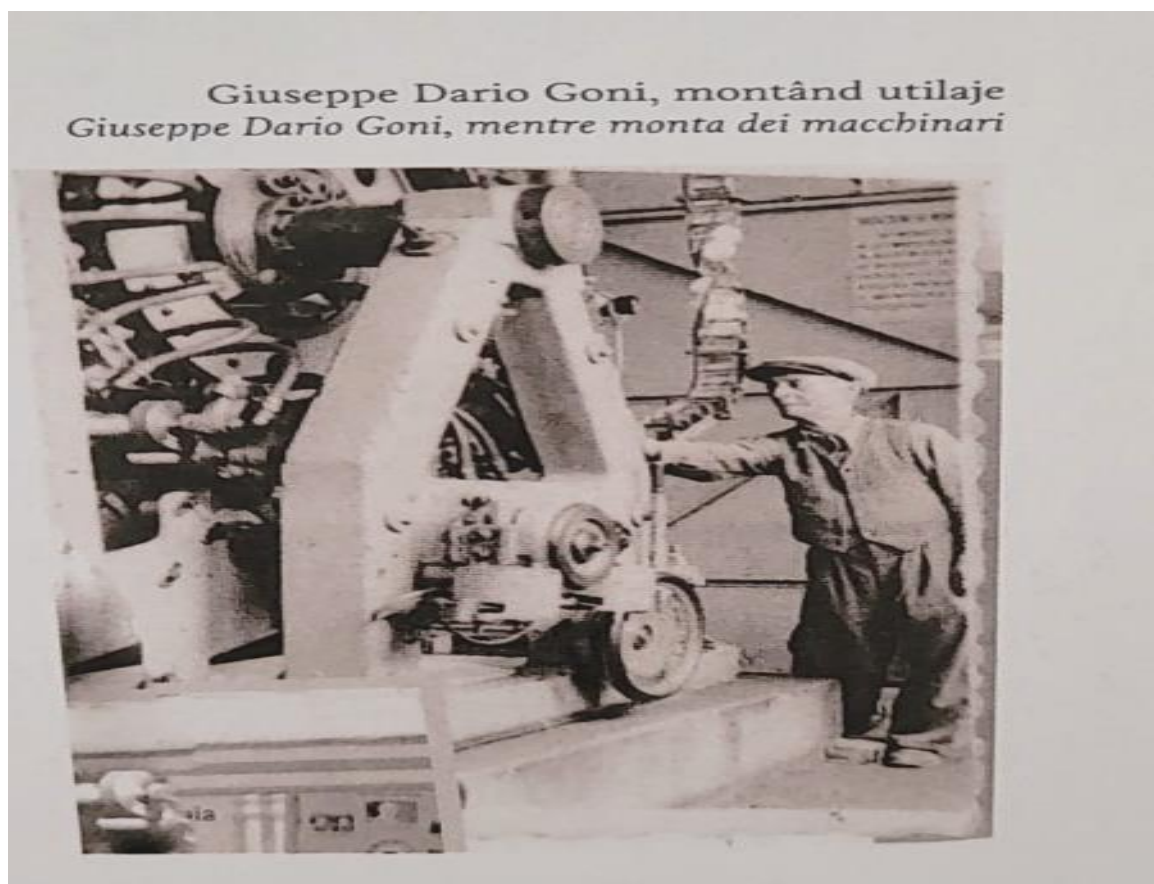
Muncitori de la atelierele mecanice de la Uzina electrică de la Brezoi, 1932

Zidari și cioplitori în piatră din comuna Greci, la Stadionul din Constanța

Victor Mezaroba – cioplitor în piatră

Giuseppe Dario Goni, montând utilaje

Ocupații ale italienilor din România

– Bibliografie selectivă

Minoritățile naționale din România 1918-1925, Arhivele Statului din România, București, Editura Info Team, 1995

DENIZE, EUGEN *Italia și italienii în cultura română până la începutul secolului al XIX-lea*, București, Editura Mica Valahie, 2002

ZSUZSA, BOKOOR- coordonator, *În căutarea țărâmului promis. Italienii din România*, Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, COLECȚIA MINORITĂȚI, Cluj, 2017

GROSARU, IOANA și TARABEGA GABRIELA *Italienii din România. O istorie în imagini*, București 1998

FERRARINI, MODESTO GINO „*Istorie*” *din viața etnicilor din România*, București, Editura Ararat, 2005

Titlul proiectului: : „*Competență și eficiență în predarea limbii române copiilor și elevilor aparținând minorităților naționale din România*”

Beneficiarul proiectului: Ministerul Educației

Elaboratori: Emilia Mariana Florea

Validatori:.....
.....

Data publicării:

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

„Competență și eficiență în predarea limbii române copiilor și elevilor aparținând minorităților naționale din România” - Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020